

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV BRATISLAVA

Č.: VHÚ-88/2024

Výtlačok jediný!

Počet listov: 56

Počet príloh: -/-

plk. Čaplovič
Schvaľujem.

riaditeľ Vojenského historického ústavu

plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

Bratislava 26. apríla 2024

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2023

Bratislava 2024

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2023

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie:

Vojenský historický ústav

Sídlo organizácie:

Bratislava, Krajná 27 (PSČ 821 04)

Rezort:

Ministerstvo obrany SR

Forma hospodárenia:

štátna rozpočtová organizácia

Riaditeľ VHÚ:

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

Členovia vedenia:

Riaditeľ odboru VHV

PhDr. Peter ŠUMICHRAST, PhD.

- zástupca riaditeľa VHÚ:

Riaditeľ VHM:

pplk. Ing. Milan KUBIZNIAK

Riaditeľ VHA:

Mgr. Peter KRALČÁK, PhD.

Riaditeľ Odboru LZ VHÚ:

pplk. Ing. Ladislav DANIELOVITS

Vedúca oddelenia FaPZ VHÚ:

Mgr. Alena BALÁŽIKOVÁ

Vedúci oddelenia LaIV VHÚ:

Ing. Jozef KUSALA

**KONTAKTNÉ ADRESY,
TELEFONICKÉ A FAXOVÉ SPOJENIE**

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV („VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

vhu@vhu.sk

ODBOR VOJENSKOHISTORICKÝCH VÝSKUMOV VHÚ („OVHV VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207702, fax./02/48207719

ovhv@vhu.sk

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV („VHA“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./fax./02/48207720, fax./02/48207719

vha@vhu.sk

ODBOR LOGISTICKÉHO ZABEZPEČENIA VHÚ („OLZ VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207725, fax./02/48207719

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM („VHM Piešťany“)

Orviská cesta, LDS F-6

921 01 Piešťany

tel./033/7913804,

vhmpiestany@vhu.sk

MÚZEJNÉ ODDELENIE SVIDNÍK VHM („VHM - Mo Svidník“)

Bardejovská 14

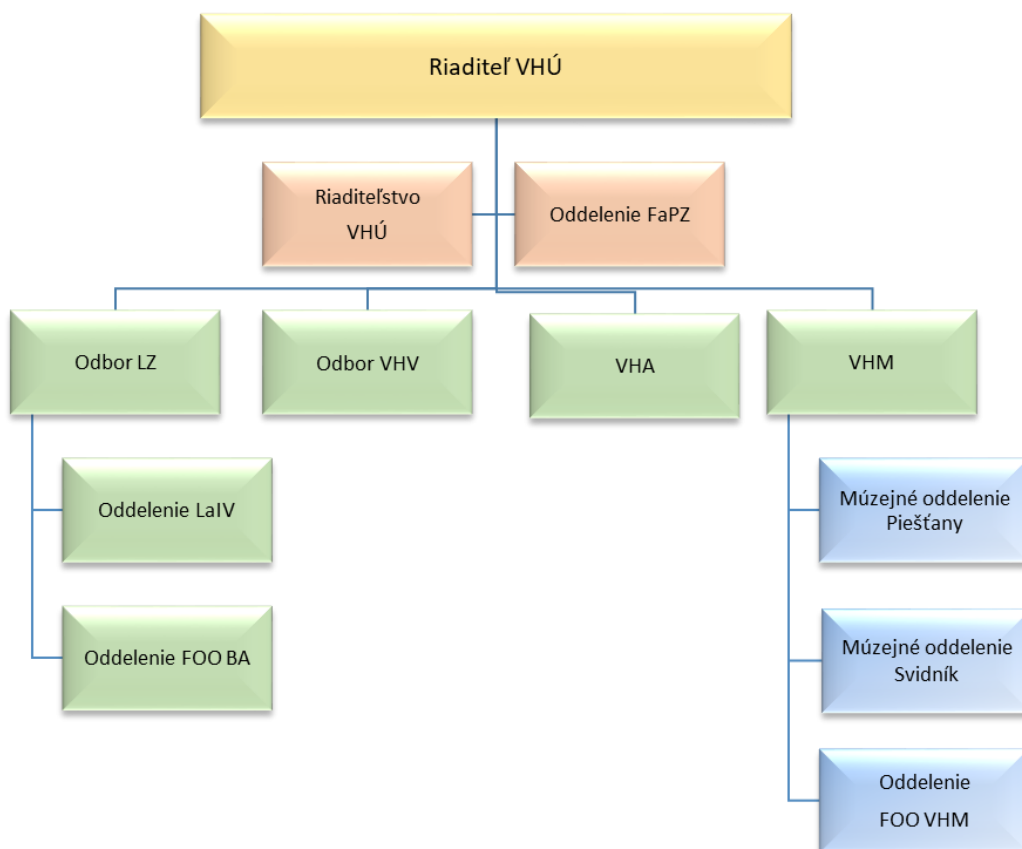
089 01 Svidník

tel. 054/4864500

vhmsvidnik@vhu.sk

Vojenský historický ústav („VHÚ“) bol zriadený rozkazom ministra obrany SR (RMO) č. 27 z 26. apríla 1994 s účinnosťou od 1. mája 1994 ako vedecko-výskumné, archívne a múzejné zariadenie Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie. Zriaďovacou listinou č. 50 021/1997 a RMO č. 99/1997 bol s účinnosťou od 1. januára 1998 transformovaný a zriadený ako štátna rozpočtová organizácia.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA VHÚ

* Riaditeľstvo VHÚ Bratislava:

- vedúci starší dôstojník – odborný špecialista VHÚ
- starší dôstojník riaditeľstva VHÚ
- odborný referent (VS) VHÚ
- samostatný vedecký pracovník – vedecký tajomník VHÚ
- oddelenie finančného a personálneho zabezpečenia

Dislokácia pracovísk VHÚ:

Bratislava

- riaditeľstvo VHÚ
- Odbor logistického zabezpečenia
- Odbor vojensko-historických výskumov
- Vojenský historický archív

Piešťany

- Vojenské historické múzeum (riaditeľstvo VHM, múzejné oddelenie VHM, oddelenie fyzickej ochrany objektov VHM)

Svidník

- múzejné oddelenie VHM

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

2.1 POSLANIE VHÚ

A/ zabezpečovať rozvoj

- ▶ slovenskej vojenskej historickej vedy v súlade so štátnou vednou politikou a koncepciou rozvoja vojenskej vedy,
- ▶ vojenského archívnictva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenského múzejníctva v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 92/2022 Z. z., výnos Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty,
- ▶ špecializovanej vedeckej knižnice a knižničných služieb v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 92/2022 Z. z.,
- ▶ vojensko-historických služieb,
- ▶ všestrannej starostlivosti o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov.

B/ realizovať súčinnosť aktivít so zložkami MO SR pri zabezpečovaní

- uznesení vlády SR z oblasti ochrany a revitalizácie národného kultúrneho dedičstva v rezorte ministerstva obrany,
- priebežnej realizácie Protokolu medzi Ministerstvom obrany SR a Ministerstvom obrany ČR o rozdelení archívnych fondov a spisových celkov Československej armády a ich spoločnom využívaní z 26. októbra 1995,
- zastupovania Ministerstva obrany SR v komisii Ministerstva vnútra SR na prípravu dvojstranných medzištátnych dohôd o vojnových hroboch,
- odborného dohľadu nad vyradovaním registratúrnych záznamov v rezorte MO SR,
- spracovania návrhov rozkazov prezidenta SR k významným historickým výročiam, ako aj činnosti Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR,
- spracovania návrhov vystúpení ministra obrany na podujatiach súvisiacich s vojensko-historickou problematikou (historické výročia, stretnutia s účastníkmi odboja a veteránmi),
- spracovania návrhov odpovedí na žiadosti a návrhy adresované ministrovi obrany SR, vzťahujúce sa na oblasť vojenských dejín a tradícií, resp. realizovať ich priame vybavovanie,
- spracovania odborných stanovísk k návrhom na povyšovanie účastníkov národného boja za oslobodenie,
- vojenského vzdelávania a výchovy (publikačná činnosť, prednášky),
- zriaďovania siení cti a slávy (odborná, metodická a materiálna pomoc),
- udeľovania čestných a historických názvov vojenským útvarom (odborné stanoviská),
- tvorby vojenskej symboliky (odborné stanoviská, návrhy).

2.2 PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY ODBORNÝCH ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK VHÚ

ODBOR VOJENSKO-HISTORICKÝCH VÝSKUMOV

Špecializovaná zložka VHÚ pre vedecký výskum a spracovávanie dejín vojenstva a vojenských dejín Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Zodpovedá za rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy a prezentáciu jej výsledkov na Slovensku i v zahraničí, za rozvíjanie spolupráce s príbuznými vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied, vysokými školami na Slovensku a medzinárodnej vedeckej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy.

Hlavné úlohy odboru:

- zabezpečovať špecializovaný základný a aplikovaný vojensko-historický výskum,
- riešiť metodické a metodologické otázky slovenskej vojenskej historickej vedy,
- spracovávať výsledky výskumu vo forme syntetických prác, monografií, štúdií, vedeckých statí, referátov, podkladov a expertíz,
- popularizovať vojenské dejiny Slovenska odbornými článkami, prednáškovou činnosťou, besedami a rôznymi formami prezentácie v tlačových a elektronických médiách.

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV

VHA je v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov verejným štátnym archívom, začleneným do skupiny špecializovaných verejných archívov. V systéme vojenského archívnictva a registratúr má postavenie konečného archívu s celoštátnou pôsobnosťou. Jeho súbory archívnych dokumentov, archívnych fondov a archívnych zbierok sú súčasťou archívneho dedičstva Slovenskej republiky.

Vojenský historický archív:

- sústreďuje a uchováva písomné archívne dokumenty a iné formy záznamov trvalej dokumentačnej hodnoty, ktoré vznikli činnosťou vojenských ústredných orgánov, vojenských veliteľstiev, vojenských útvarov, inštitúcií a zariadení, ktoré v minulosti mali alebo v súčasnosti majú sídlo na území Slovenska, t. j. c. a k. rakúsko-uhorskej armády do roku 1918, česko-slovenskej armády v rokoch 1918 – 1939, slovenskej armády v rokoch 1939 – 1945, česko-slovenskej armády v rokoch 1945 – 1992 a Armády SR, resp. Ozbrojených síl SR po roku 1993, zabezpečuje ich uloženie, ochranu, ošetrovanie, odborné spracovanie a prístupňovanie,
- ochraňuje archívne dokumenty, ktoré vznikli činnosťou orgánov a osobností prvého a druhého česko-slovenského odboja (1914 – 1918, 1939 – 1945), ako aj ďalšie písomnosti, archívne a špeciálne zbierky týkajúce sa vojenských dejín Slovenska, kmeňové doklady vojenských osôb (vojakov a poddôstojníkov od ročníka narodenia 1911),
- zhromažďuje a uchováva historické vojenské predpisy, fotografie, vojensko-historické a vojensko-odborné práce, filmy, mikrofily, mapy a rôzne tlačoviny,
- preberá od Vojenského archívu – centrálnej registratúry MO SR spisové fondy a celky po uplynutí príslušnej lehoty uloženia, uskutočňuje dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – centrálnej registratúre MO SR a vo všetkých útvaroch OS SR,

- rozvíja spoluprácu s archívmi na území SR, s pracoviskami Vojenského ústredného archívu Armády ČR v Prahe a Olomouci, ako aj s ďalšími špecializovanými archívmi (napr. Maďarská republika, Spojené štáty americké, Belgické kráľovstvo...).

Hlavné úlohy VHA:

- vykonávať predarchívnu starostlivosť a preberať archívne dokumenty od ich pôvodcu alebo vlastníka,
- evidovať archívne dokumenty, ktoré archív prebral, udržiavať evidenciu v súlade so skutočným stavom a oznamovať zmeny v evidencii,
- ochraňovať archívne dokumenty,
- sprístupňovať archívne dokumenty, vrátane vypracúvania archívnych pomôcok,
- umožňovať výkon štátneho odborného dozoru,
- umožňovať prístup k archívnym dokumentom, archívnym pomôckam a evidencii archívnych dokumentov,
- vypracúvať program vyhotovovania konzervačných kópií archívnych dokumentov,
- poskytovať archívne služby.

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM

VHM Piešťany je štátne múzeum zriadené v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 92/2022 Z. z., vyhláškou Ministerstva kultúry SR č. 523/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o základných odborných činnostiach v múzeu alebo v galérii a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty a zaregistrované na Ministerstve kultúry SR (registračná listina č. MK: 2156/98 – 400 zo dňa 28.9.1998) ako špecializované štátne múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou.

Jeho odborné zameranie a špecializácia v zmysle ustanovení registračnej listiny spočíva v zhromažďovaní, odbornom spracovaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska. V oblasti svojej špecializácie vo vzťahu k iným múzeám plní funkciu metodického centra.

Hlavné úlohy VHM Piešťany:

- akvizičná činnosť v oblasti svojej špecializácie,
- vedenie odbornej evidencie:
  - chronologická evidencia – 1. stupeň,
  - katalogizácia – 2. stupeň,
- zabezpečovanie všestrannej ochrany a bezpečnosti budov a priestorov, v ktorých sú zbierkové predmety uložené,
- odborná ochrana zbierkových predmetov, ich základné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie,
- preventívna ochrana a odborné uloženie zbierkových predmetov,
- ochrana zbierkových predmetov pri ich premiestňovaní, sprístupňovaní a využívaní,
- kategorizácia zbierkových predmetov,
- revízia zbierkových predmetov,
- poskytovanie údajov do centrálnej evidencie zbierkových predmetov,
- využívanie a sprístupňovanie zbierkových predmetov formou:
  - stálych expozícií,

- dlhodobých, krátkodobých a putovných výstav,
- publikačnej a edičnej činnosti,
- kultúrno-vzdelávacích aktivít,
- vedeckovýskumnej činnosti,
- zabezpečovanie základnej ochrany národných kultúrnych pamiatok vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, kultúrnej pamiatky v Tokajíku a objektov areálu VHM v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov.

2.3 STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

Priority:

- ▶ rozvíjať VHÚ ako inštitúciu efektívne integrujúcu špecializované vojensko-historické pracoviská rezortu ministerstva obrany a dosahujúcu vo vojenskej historickej vede, vojenskom archívnictve a múzejníctve výsledky porovnateľné s inštitúciami obdobného zamerania v Slovenskej republike i v zahraničí;
- ▶ zabezpečovať rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy ako systému poskytujúceho najnovšie poznatky z vojenskej histórie pre potreby vzdelávania a výchovy;
- ▶ dobudovaním nových depozitov skvalitniť komplexnú odbornú starostlivosť o archívne dokumenty, zvýšiť úroveň ich odborného spracúvania a poskytovania archívnych služieb;
- ▶ v rámci pridelených rozpočtových prostriedkov v podmienkach VHM usilovať o plnenie strategických cieľov v rámci stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike, pokračovať vo výstavbe VHM tak, aby svojim kultúrno-vzdelávacím a výchovným pôsobením bolo schopné efektívne prispievať k poznávaniu a popularizácii vojenských dejín Slovenska;
- ▶ pokračovať v rozvíjaní spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami Severoatlantickej aliancie aktívnou účasťou na činnosti Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG), i na základe rozvoja dvojstrannej spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami jej členských krajín, aktívne pôsobiť v Medzinárodnej komisii pre vojenské dejiny (C.I.H.M.);
- ▶ pokračovať v skvalitňovaní technického a materiálneho vybavenia pracovísk VHÚ s dôrazom na postupné budovanie automatizovaného systému uloženia, spracovávania, vyhľadávania a poskytovania vedeckých, archívnych a múzejných informácií.

A/ V oblasti vedecko-výskumnej činnosti

- ▶ základný vedecký výskum rozvíjať v súlade s dlhodobým programom výskumu, konkretizovaným v projektoch výskumu, ako systematickú činnosť s cieľom rozšíriť poznatky o dejinách vojen a ozbrojených konfliktov, vývoji armády, vojenského umenia, vojensko-teoretického myslenia, zbraní a vojenskej techniky;
- ▶ zvýšiť podiel základného výskumu vojenských dejín Slovenska v období po skončení druhej svetovej vojny;
- ▶ vstupovať do celoštátnych vedeckých projektov garantovaných Slovenskou akadémiou vied, resp. jej Historickým ústavom a sektorom univerzít a vysokých škôl;
- ▶ intenzívnejšie rozvíjať medzinárodnú spoluprácu na báze riešenia spoločných vedeckých projektov s partnerskými organizáciami a inštitúciami doma i v zahraničí;
- ▶ usilovať sa o účinnejšie prepojenie základného a aplikovaného výskumu s vyústením do efektívneho využívania ich výsledkov v spoločenskej praxi pri formovaní historického vedomia občanov, ich pozitívneho vzťahu k ozbrojeným silám a pri skvalitňovaní procesu vzdelávania a výchovy príslušníkov OS SR.

B/ V archívnej činnosti

- ▶ skvalitniť podmienky uloženia ochrany archívnych fondov a zbierok;
- ▶ zvýšiť kvalitu spracovávania odbornej evidencie archívnych dokumentov a archívnych pomôcok (inventáre, katalógy);
- ▶ skvalitniť informovanie verejnosti o archívnych fondoch a zbierkach prostredníctvom publikovania informačných správ (po ukončení archívneho spracovania fondu alebo zbierky);
- ▶ vytvoriť technické podmienky na spracovávanie archívnych materiálov na elektronických nosičoch;
- ▶ vytvárať podmienky na postupné reštaurovanie a konzervovanie poškodených archívnych dokumentov s uprednostnením archívnych dokumentov I. a II. kategórie,
- ▶ vytvárať špeciálne zbierky slovacikálnych militárií získaných zo zahraničných archívov.

C/ V múzejnej činnosti

- ▶ v činnosti komisie na tvorbu zbierok sústrediť pozornosť na získavanie zbierkových predmetov z obdobia 18. – 20. storočia;
- ▶ doplnením a modernizáciou technického vybavenia pracovísk vytvoriť podmienky na spracovávanie múzejnej evidencie v elektronickej forme a na skvalitnenie odbornej ochrany zbierkových predmetov;
- ▶ zvýšiť úroveň múzejnej komunikácie s verejnosťou prostredníctvom múzejných prezentačných prostriedkov;
- ▶ skvalitniť odbornú spoluprácu s múzeami, ktoré disponujú predmetmi dokumentujúcimi vývoj vojenstva, a so Zväzom múzeí na Slovensku.

D/ V personálnej oblasti

- ▶ zvyšovať kvalifikáciu vedeckých pracovníkov formou doktorandského štúdia a získavania vedeckých kvalifikačných stupňov;
- ▶ zvyšovať kvalifikáciu múzejných a archívnych pracovníkov formou špecializovaných kurzov a školení;
- ▶ usilovať sa o zvýšenie, resp. udržanie plánovaných tabuľkových počtov VHÚ tak, aby bol schopný požadovaným spôsobom plniť úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti múzejníctva a archívniectva.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Vzhľadom na skutočnosť, že VHÚ nemá uzavretý kontrakt podľa Návrhu opatrení na vypracúvanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 z 20. 12. 2000), túto časť výročnej správy nevypracúva.

4. ČINNOSŤ VHÚ A JEHO NÁKLADY

VHÚ komplexne riadi, všestranne zabezpečuje a koordinuje činnosť troch vojensko-historických pracovísk:

- vedecko-výskumného (odbor vojensko-historických výskumov),
- archívneho (Vojenský historický archív),
- múzejného (Vojenské historické múzeum).

4.1 Hlavné činnosti VHÚ

- a) základný a aplikovaný výskum v oblasti vojenských dejín Slovenska;
- b) realizácia výsledkov vedeckej a odbornej práce v odborných domácich i zahraničných časopisoch a publikáciách prostredníctvom vlastnej edičnej činnosti, referátov na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí, bibliografickej, vedecko-informačnej, archívnej služby a výstavnej činnosti;
- c) zhromažďovanie, ochrana, odborné spracovávanie a sprístupňovanie písomných a hmotných pamiatok z dejín vojenstva, vojenských dejín Slovenska a Slovákov od najstarších čias až po súčasnosť;
- d) spracovávanie odborných expertíz a podkladov pre nadriadené zložky rezortu ministerstva obrany, ústredné orgány štátnej správy;
- e) nadobúdanie, odborná evidencia a ochrana múzejných zbierkových predmetov, vytváranie sprievodnej odbornej dokumentácie;
- f) využívanie, sprístupňovanie a prezentácia zbierkových predmetov formou expozičnej, výstavníckej, publikačnej, kultúrno-vzdelávacej a osvetovej činnosti;
- g) uchovávanie archívnych dokumentov, t. j. písomností a iných foriem záznamov trvalej hodnoty pochádzajúcich z činnosti Ministerstva obrany SR, Generálneho štábu OS SR, vojenských veliteľstiev a telies, ktoré mali alebo majú sídlo na území Slovenska, odhliadnuc od formy štátneho útvaru;
- h) budovanie špecializovanej vedeckej knižnice;
- i) rozvíjanie spolupráce s pracoviskami a stavovskými organizáciami príbuzných vedných odborov, s vysokými školami, múzeami a archívami na území SR;
- j) spolupráca so zahraničnými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami podobného odborného zamerania, rozvíjanie medzinárodnej spolupráce vo vede a výskume, v archívnej a múzejnej oblasti, najmä v rámci C.I.H.M. (Medzinárodný výbor pre vojenskú históriu) a Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG);
- k) vydávanie odborného časopisu Vojenská história;
- l) zabezpečovanie ochrany a využívania areálov národných kultúrnych pamiatok – vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, pamätného miesta v Tokajíku a vojnového cintorína nemeckých vojakov v Hunkovciach.

4.2. Produkty VHÚ

Publikácie (syntézy, monografie, zborníky), časopis Vojenská história, vedecké konferencie, sympóziá, semináre, vedecké štúdie, referáty, prednášky, odborné expertízy, posudky, podkladové materiály, vedecko-informačné a vojensko-historické služby, konzultačná činnosť.

Archívne fondy, archívne pomôcky, archívne služby a správne úkony (vybavovanie žiadostí – odpisy archívnych dokumentov, výpisy z nich, potvrdenia, atď.), vyradňovacie konanie.

Fondy múzejných zbierkových predmetov, odborná múzejná evidencia, stále múzejné expozície vo Svidníku a v Piešťanoch, krátkodobé výstavy, metodická a materiálna pomoc vojenským útvarom pri zriaďovaní siení cti a slávy.

Údržba, konzervovanie, opravy a rekonštrukcie objektov národných kultúrnych pamiatok na Dukle a vo Svidníku, kultúrnych pamiatok v Tokajíku, Hunkovciach a v Piešťanoch, ich sprístupňovanie verejnosti.

4.3. Náklady na činnosť VHÚ

Náklady VHÚ na realizáciu činnosti v rámci jeho pôsobnosti ako vedecko-výskumného, archívneho a múzejného zariadenia Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie sú podrobne rozpracované v kapitole 5 „Rozpočet organizácie“.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1. PLNENIE ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU

5.1.1 Zhodnotenie zamestnanosti

VHÚ boli listom č. ÚSRK-1-9/2023 zo dňa 3. januára 2023 oznámené nové záväzné ukazovatele na rok 2023 nasledovne:

Schválené priemerné evidenčné počty:

- profesionálnych vojakov: 7
- zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme: 69

VHÚ boli listom č. ÚSRK-78-14/2023 zo dňa 27. marca 2023 oznámené nové záväzné ukazovatele na rok 2023 nasledovne:

- zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme: 70,5

Skutočné priemerné evidenčné počty:

- profesionálnych vojakov: 7
- zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme: 70,83

Tab.: Prehľad dočasnej práceneschopnosti profesionálnych vojakov:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	2/13
Práceneschopnosť nad 10 – 21 dní	1/11
Práceneschopnosť nad 21 dní	1/26

Tab.: Prehľad dočasnej práceneschopnosti zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	12/83
Práceneschopnosť nad 10 – 21 dní	8/123
Práceneschopnosť nad 21 dní	14/862

5.1.2 Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov

VHÚ boli záväzné ukazovatele na rok 2023 pridelené Rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2023 č: ÚSRK-1-9/2023 zo dňa 3. januára 2023.

PRÍJMY	25 577,00 €
z toho:	
210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	7 677,00 €
220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	17 900,00 €

VÝDAVKY **5 651 345,00 €**

Program	096	Obrana	5 651 345,00 €
Podprogram	09601	Riadenie a podpora obrany	5 651 345,00 €
Prvok	0960104	Ostatná podpora	5 651 345,00 €

Výdavky podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie:

➤ 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	1 472 534,00 €
➤ 620 Poistné a príspevkov do poisťovní	545 344,00 €
➤ 630 Tovary a služby	3 473 164,00 €
➤ 640 Bežné transfery	44 303,00 €
➤ 710 Obstarávanie kapitálových aktív	116 000,00 €

Kategória zamestnancov	Počet osôb	Limit mzdových prostriedkov (v eurách)
Spolu	76	1 472 534,00
z toho:		
Profesionálni vojaci	7	218 022,00
Štátni zamestnanci	0	0,00
Zamestnanci vykonávajúci prácu vo verejnom záujme	69	1 254 512,00

Rozpočet:	5 651 345,00 €	Čerpanie k 31.12.2023	9 282 890,44 €
Upravený rozpočet:	9 291 473,00 €	% čerpania k upravenému rozpočtu:	164,25 %
		% čerpania ku schválenému rozpočtu:	99,90 %

5.1.3 Rozpočtové opatrenia

A. Rozpočtové opatrenia z úrovne ÚSRK MO SR

1.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/001-2023/01

Zdôvodnenie žiadosti:

- RPP 717001 zvýšenie vo výške 60 000,00 €, výstavba prístrešku v depozitári Vojenského historického múzea Piešťany v súlade s Plánom investičnej výstavby VHÚ na rok 2023,
- RPP 717002 zvýšenie vo výške 300 000,00 €, rekonštrukcia elektroinštalácie v budove VHÚ v Bratislave v súlade s plánom investičnej výstavby VHÚ na rok 2023.

2.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/002-2023/01

Zdôvodnenie žiadosti:

- RPP 717002 zvýšenie vo výške 37 200,00 €, realizácia investičnej akcie č. 45106 VHÚ – Modernizácia a rekonštrukcia výtahu.

3.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/003-2023/01

Zdôvodnenie žiadosti:

- RPP 717001 zvýšenie vo výške 1 992 000,00 €, realizácia výstavby haly veľkorozmerných predmetov.

4.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/004-2023/02

Zdôvodnenie žiadosti:

Zámena rozpočtových prostriedkov medzi kategóriou 630 – Tovary a služby a kategóriou 640 - Bežné transfery na zabezpečenie úhrady finančného príspevku na stravovanie.

- RPP 637014 zníženie vo výške 56 025,00 €,

- RPP 637017 zníženie vo výške 1 120,00 €,

- RPP 642014 zvýšenie vo výške 57 145,00 €.

5.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/005-2023/02

Zdôvodnenie žiadosti:

Realizácia investičnej akcie č. 35226 v sume 634 594,00 € BA, VHÚ – Piešťany letisko – výstavba výstavnej haly veľkorozmerných múzejných predmetov – v súlade s informačnou správou pre ministra obrany SR č. ÚSRK-11/2023.

- RPP 717001 zvýšenie vo výške 634 594,00 €.

6.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/006-2023/03

Zdôvodnenie žiadosti:

Dofinancovanie investičnej akcie „Bratislava, VHÚ – výťah“

- RPP 717002 zvýšenie vo výške 8 580,00 €.

7.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/007-2023/03

Zdôvodnenie žiadosti:

Realizácia výstavby haly veľkorozmerných muzeálnych predmetov – militárií v objekte VHM Piešťany a realizácia rekonštrukcie Vyhlídkovej veže na Dukle II. etapa časť B.

- RPP 717001 zvýšenie vo výške 1 251 917,00 €,

- RPP 717002 zvýšenie vo výške 215 978,00 €.

8.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/008-2023/03

Zdôvodnenie žiadosti:

Presun rozpočtových prostriedkov z kategórie 630 – Tovary a služby do kategórie 710 – Obstarávanie kapitálových aktív v sume 99 500,00 € (investičná akcia č. 46298 – VHÚ nákup výpočtovej techniky).

- RPP 635006 zníženie vo výške 99 500,00 €,

- RPP 717001 zvýšenie vo výške 99 500,00 €.

9.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/009-2023/05

Zdôvodnenie žiadosti:

Finančné prostriedky sú určené na valorizáciu platov profesionálnych vojakov o 7%. V nadväznosti na uvedené je rozpočet RD98 upravený nasledovne: v kategórii 610 mzdy, platy, služobné príjmy a OOV pre profesionálnych vojakov zvýšený o sumu 17 680,00 eur, v kategórii 620 poisťné a príspevok do poisťovní zvýšený o sumu 6 430,00 eur a v kategórii 630 tovary a služby zvýšený o sumu 177,00 €. Záväzný ukazovateľ: profesionálni vojaci limit platových prostriedkov 235 702,00 €.

- RPP 611000 zvýšenie vo výške 17 680,00 €,

- RPP 621000 zvýšenie vo výške 6 430,00 €,

- RPP 637016 zvýšenie vo výške 177,00 €.

10.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/010-2023/06

Zdôvodnenie žiadosti:

Rozpočtové prostriedky boli dočasne použité na financovanie investičnej akcie „Rekonštrukcia VV na Dukle“ – II. etapa časť B.
- RPP 717002-54 zníženie vo výške 215 978,00 €.

11.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/010-2023/06

Zdôvodnenie žiadosti:

RP boli použité na financovanie investičnej akcie „Rekonštrukcia VV na Dukle“ – zvýšenie 215 978,00 €.

12.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/011-2023/06

Zdôvodnenie žiadosti:

RPP boli dočasne použité na financovanie investičnej akcie „Rekonštrukcia VV na Dukle“ – zníženie 215 978,00.

13.) Rozpočtové opatrenie RO0-98/012-2023/08

Zdôvodnenie žiadosti:

Prevod výstavba prístrešku zvýšenie 138 400,00 €.

14.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/013-2023/09

Zdôvodnenie žiadosti:

Stravovanie – prevod zo 630 na 640 vo výške 6 500,00 €.

15.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/014-2023/09

Zdôvodnenie žiadosti:

Za telekomunikačné služby zníženie pre SEMOD 3 629,00 €.

16.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/015-2023/10

Zdôvodnenie žiadosti:

Zabezpečenie nákupu IKT výpočtová technika presun medzi 630 a 700 21 172,00 € + stroje prístroje (čistiace) 12 031,00 €.

17.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/016-2023/10

Zdôvodnenie žiadosti:

Presun – nákup umeleckých diel 156 000 €.

18.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/017-2023/11

Zdôvodnenie žiadosti:

Nevyčerpané kapitálové výdavky v roku 2023 vo výške 905 200,00 € (406 800,00 € výstavba haly veľkorozmerných predmetov, 138 400,00 € výstavba prístreškov, 60 000,00 € výstavba prístreškov, 300 000,00 € rekonštrukcia vnútorných elektroinštalácií budovy Krajná 27 Bratislava).

19.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/018-2023/11

Zdôvodnenie žiadosti:

Voľné zdroje v kategórii 630 vo výške 233 294,00 €.

20.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/019-2023/11

Zdôvodnenie žiadosti:

Zvýšenie počtov vo verejnom záujme o 0,5 osoby – zvýšenie o 64 877,00 €.

21.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/020-2023/12

Zdôvodnenie žiadosti:

Zvýšenie z dôvodu potreby finančných prostriedkov na mzdy vo výške 102 438,00 €.

22.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/021-2023/12

Zdôvodnenie žiadosti:

Na základe spresnenia potreby prostriedkov na mzdy zníženie vo výške 10 820,00 €.

5.2 Príjmy rozpočtovej organizácie VHÚ

V roku 2023 bolo plnenie príjmov vo výške 25 209,15 €, t. j. na 98,56 %. V porovnaní s dosiahnutou skutočnosťou za rok 2022 bol trend príjmov v sledovanom období rastúci.

RPP	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie príjmov	% Plnenia k schválenému	% plnenia k upravenému
212 003 z prenajatých budov	6 276,00	6 276,00	6 275,99	99,99	99,99
212 004 z prenajatých strojov	1 401,00	1 401,00	1 770,00	126,34	126,34
223 001 za predaj výr., tovar.	17 900,00	17 900,00	16 278,00	90,94	90,94
292012 z dobropisov	0	0	81,38	0	0
292 017 iné nedaňové príjmy – vratky	0	0	754,68	0	0
292027 iné nedaňové príjmy - iné	0	0	49,10	0	0
Príjmy spolu	25 577,00	25 577,00	25 209,15	98,56	98,56

Rozpočtová položka 212 003 prenájom bytových a nebytových priestorov (nájomné za prenájom bytu Bratislava, bunkre Petržalka a časti nehnuteľnosti vo Vyhliadkovej veži na Dukle) vo výške 6 275,99 €.

Rozpočtová položka 212 004 prenájom múzejných predmetov na základe platných zmlúv vo výške 1 770,00 €.

Rozpočtová položka 223 001 plnenie za poskytovanie archívnych služieb VHA vo výške 431,50 € a VHM zo vstupného vo výške 15 846,50 €.

Rozpočtová položka 292 012 preplatok za rok 2022 za teplo Svidník.

Rozpočtová položka 292 017 ročné vyúčtovanie nákladov za rok 2022 spojených s užívaním bytu, z vráteného poistného zo spätného prepočtu poistného.

Rozpočtová položka 292 027 dobropis k preddavkovým faktúram predplatného časopisov. Iné nedaňové príjmy neboli plánované, nakoľko sa neočakávala úprava tarify za odbernú jednotku.

5.3 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ

V roku 2023 boli výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ čerpané na 99,91 %. V roku 2023 bolo čerpanie bežných rozpočtových výdavkov vyššie ako za rovnaké obdobie v roku 2022.

5.3.1 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ podľa ekonomickej klasifikácie

Rozpočtová kategória, položka/kód zdroja		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31.12.2022	Čerpanie k 31.12.2022	% čerpania k upravenému	% čerpania k schválenému
Mzdy, platy	610/111	1 472 534,00	1 622 163,00	1 622 160,17	100,00	110,16
Poistné a príspevok do poisťovní	620/111	545 344,00	576 320,00	576 316,50	100,00	105,68
Tovary a služby	630/111	3 473 164,00	2 887 750,00	2 879 973,19	99,73	82,92
Bežné transfery	640/111	44 303,00	107 948,00	107 151,05	99,26	241,86
Kapitálové výdavky	710/111	116 000,00	4 097 292,00	4 097 289,53	100,00	3 532,15
VÝDAVKY - CELKOM	600+700	5 651 345,00	9 291 473,00	9 282 890,44	99,91	164,26

Rozpočtová položka 212 003 prenájom bytových a nebytových priestorov (nájomné za prenájom bytu Bratislava, bunkre Petržalka a časti nehnuteľnosti vo Vyhlídkovej veži na Dukle) vo výške 6 275,99 €.

Rozpočtová položka 212 004 prenájom múzejných predmetov na základe platných zmlúv vo výške 1 770,00 €.

Rozpočtová položka 223 001 plnenie za poskytovanie archívnych služieb VHA vo výške 431,50 € a VHM zo vstupného vo výške 15 846,50 €.

Rozpočtová položka 292 012 preplatok za rok 2022 za teplo Svidník.

Rozpočtová položka 292 017 ročné vyúčtovanie nákladov za rok 2022 spojených s užívaním bytu, z vráteného poistného zo spätného prepočtu poistného.

Rozpočtová položka 292 027 dobropis k preddavkovým faktúram predplatného časopisov. Iné nedaňové príjmy neboli plánované, nakoľko sa neočakávala úprava tarify za odbernú jednotku.

Tab. Mzdy, platy /610/ – v 1 622 160,17€

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 472 534,00	1 622 163,00	1 622 160,17	2,83	110,16	100

Tab. Poistné a príspevok NÚP /620/ – v 576 316,50 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
545 344,00	576 320,00	576 316,50	3,50	105,68	100

Tab. Tovary a služby /630/ – v 2 879 973,19 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
3 473 164,00	2 887 750,00	2 879 973,19	27,21	82,92	99,73

Tab. Ekonomická kategória 631 – čerpanie vo výške 33 238,57 €

631	Cestovné náhrady	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
631001	Tuzemské	14 950,00	10 969	10 967,20	1,80	99,98
631002	Zahraničné	15 000,00	19 251	19 250,33	0,67	100,00
631003	Pri dočasnom pridelení na výkon práce	2 500,00	3 022	3 021,04	0,96	99,97

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 631 bolo realizované v súlade s plánom zahraničných pracovných ciest, na zabezpečenie tuzemských pracovných a služobných ciest zamestnancov a profesionálnych vojakov dočasne vyčlenených na výkon služby a obligatórne náležitosti na zabezpečenie platby príplatku za návštevu rodiny profesionálneho vojaka.

Tab. Ekonomická kategória 632 – čerpanie vo výške 415 081,81 €

632	Energie, voda, komunikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
632001	Energie	323 000,00	362 455,00	362 454,19	0,81	100,00
632002	Vodné, stočné	22 500,00	25 546,00	25 545,14	0,86	100,00
632003	Poštové služby	6 000,00	6 246,00	6 245,60	0,40	99,99
632004	Komunikačná infra	14 000,00	12 123,00	12 122,89	0,11	100,00
632005	Telekomunikačné	12 000,00	8 714,00	8 713,99	0,01	100,00

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 632 bolo realizované na základe zmluvných vzťahov s dodávateľmi a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 633 – čerpanie vo výške 147 776,52 €

633	Materiál	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
633001	Interiérové vybavenie	19 375,00	19 373,00	19 372,95	0,05	100,00
633002	Výpočtová technika	13 200,00	13 196,00	13 195,97	0,03	100,00
633004	Prevádzkové stroje	18 390,00	18 390,00	18 389,90	0,10	100,00
633006	Všeobecný materiál	115 000,00	76 621,00	76 618,65	2,35	100,00
633009	Knihy, časopisy	7 000,00	3 598,00	3 597,74	0,26	99,99
633010	Pracovné odevy	5 000,00	5 000,00	4 999,08	0,92	99,98
633013	Softvér, licencie	4 300,00	11 533,00	11 532,43	0,57	100,00
633016	Reprezentačné	1 670,00	70,00	69,80	0,20	99,71

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 633 bolo realizované na základe plánu obstarávania a požiadaviek zamestnancov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 634 – čerpanie vo výške 53 519,32 €

634	Dopravné	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
634001	Palivo, mazivá	12 500,00	11 024,00	11 023,19	0,81	99,99
634002	Servis, údržba	20 000,00	42 497,00	42 496,13	0,87	100,00
634005	Karty, známky	200,00	0	0	0	0

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 634 bolo realizované na základe plánu obstarávania a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 635 – čerpanie vo výške 1 432 077,50 €

635	RaŠÚ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
635004	Prevádzkových strojov, prístrojov	56 600,00	76 848,00	76 846,77	1,23	100,00
635005	Špeciálnych strojov	401 372,00	329 700,00	329 700,00	0	100,00
635006	Budov, objektov	1300000,00	1025627,00	1025530,73	96,27	99,99

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 635 bolo realizované na základe plánu obstarávania a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 636 – čerpanie vo výške 108,00 €

636	Nájomné za nájom	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
636003	Špeciálnych strojov, prístrojov	1 000,00	108,00	108,00	0	100,00

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 636 bolo realizované na základe plánu obstarávania a požiadaviek zamestnancov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 637 – čerpanie vo výške 798 171,47 €

637	Všeobecné služby	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
637001	Školenia, kurzy	2 000,00	1 961,00	1 961,00	0	100,00
637003	Propagácia, reklama	2 500,00	2 500,00	2 500,00	0	100,00
637004	Všeobecné služby	265 100,00	249 461,00	246 880,23	2 580,77	98,97
637005	Špeciálne služby	576 700,00	416 096,00	411 015,32	5 080,68	98,78
637006	Náhrady	21 175,00	6 703	6 702,13	0,87	99,99
637011	Štúdie, expertízy, posudky	10 100,00	9 420,00	9 420,00	0	100,00
637012	Poplatky a odvody	150,00	1 770,00	1 768,82	1,18	99,93
637014	Stravovanie	56 025,00	0	0	0	0
637015	Poistné	450,00	146	145,95	0,05	99,97
637016	Prídel do sociálneho fondu	18 387,00	19 400,00	19 399,13	0,87	100,00
637017	Provízia	1 120,00	0	0	0	0
637026	Odmeny a príspevky	9 000,00	8 011,00	8 010,10	0,90	99,99
637027	Odmeny a príspevky	30 000,00	18 267,00	18 266,17	0,83	100,00

637034	Zdravotníckym zariadeniam	5 900,00	275,00	275,00	0	100,00
637035	Dane	87 000,00	69 029,00	69 028,02	0,98	100,00
637036	Reprezentačné výdavky	2 000,00	2 800,00	2 799,60	0,40	99,99

Na rozpočtovej položke bolo v hodnotenom období realizované čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Bežné transfery /640/ – v 99 357,85

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
57 084,00	99 361,00	99 357,85	3,15	174,00	100,00

Na rozpočtovej položke bolo v hodnotenom období realizované čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania. Čerpanie vo výške 100,00 %.

Tab. Čerpanie kapitálových výdavkov /700/ – v 814 715,12 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
0	814 717,00	814 715,12	1,88	0	100,00

Na rozpočtovej položke sa v hodnotenom období realizovalo čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania. Čerpanie vo výške 100,00 %.

5.3.2. Výdavky kapitoly hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim

VHÚ v hodnotenom období nemal výdavky hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim.

5.3.3 Príjmy, výdavky a finančné operácie súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečne nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šírenia

VHÚ prijal opatrenia na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečne nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Zároveň oboznámil zamestnancov VHÚ s platnými opatreniami. VHÚ neprijal príjmy súvisiace s plnením opatrení. V hodnotenom období nevyňaložil finančné prostriedky na zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov.

Majetok v správe RO VHÚ Bratislava so stavom k 31. 12. 2023

Rozpočtová organizácia VHÚ k 31. 12. 2023 vykazovala celkový dlhodobý majetok vo výške 21 058 268,34 €. Organizácia neeviduje v hodnotenom období žiadne záväzky a pohľadávky. Platobná disciplína bola v hodnotenom období dodržaná.

Tab.: Majetok v správe RO VHÚ Bratislava so stavom k 31. 12. 2023

DRUH MAJETKU	HODNOTA (v obstarávacích cenách)
013-Softvér	2 723 365,92 €
021-Stavby	12 097 893,99 €
022+024-Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	1 478 974,30 €
023-Dopravné prostriedky	273 148,16 €
031-Pozemky	4 484 124,18 €
032-Umelecké diela a zbierky	761,79 €
DLHODOBÝ MAJETOK SPOLU	21 058 268,34 €

Na podsúvahových účtoch účtovná jednotka vedie nasledovný majetok:

- 765.1-knižničný materiál	-	149 031,73 €
- 765.2-múzejný materiál	-	110 486 466,06 €
- 765.3-archívny materiál	-	182 902,90 €
- 765.4-kultúrne pamiatky-nehnutelné	-	3 908 233,38 €

V operatívnej evidencii (OE):

- 761-OE-materiál v používaní	-	475 828,54 €
- 762-OE-drobný nehmotný majetok	-	29 408,49 €

5.3.4 Zhodnotenie prostriedkov alokovaných vo Všeobecnej pokladničnej správe (VPS) na rok 2023

VHÚ bolo doručené oznámenie prostriedkov alokovaných v kapitole Všeobecná pokladničná správa pre kapitolu MO SR na rok 2023 č.: ÚSRK-1-9/2023 vo výške 2 130 394,00 €.

710 – Obstarávanie kapitálových aktív	2 130 394,00 €
0950412 – Zvýšenie kvality života personálu	2 130 394,00 €
Ba, VHÚ – Piešťany letisko – výstavba výstavnej haly 4	1 992 000,00 €
BA, VHÚ – Piešťany, kasárne – výstavba prístrešku, 3. etapa	138 394,00 €

5.4. Starostlivosť o majetok štátu a o objekty v správe VHÚ

Rozpočtová organizácia Vojenský historický ústav so sídlom v Bratislave („VHÚ“) má vo svojej správe 152 stavebných objektov, ktoré sa nachádzajú v lokalitách Bratislava, Piešťany, Svidník, Vyšný Komárnik a Tokajík. V roku 2023 sa vďaka významnej finančnej podpore zriaďovateľa VHÚ, ktorým je Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, úsiliu zamestnancov a profesionálnych vojakov VHÚ realizovalo viacero investičných akcií a množstvo rekonštrukcií, opráv a úprav nehnuteľností majetku štátu v správe VHÚ.

V lokalite Bratislavy bolo v roku 2023 realizované nasledovné:

- realizácia stavebných úprav v budove VHÚ skvalitňujúcich pracovné podmienky nielen pre zamestnancov VHÚ, ale aj pre bádateľov vo Vojenskom historickom archíve („VHA“),
- rekonštrukcia sociálnych zariadení a sociálneho zázemia pre zamestnancov organizačných zložiek VHÚ – Odboru vojensko-historických výskumov („OVHV“), VHA, Odboru logistického zabezpečenia („OLZ“) a oddelenia finančného a personálneho zabezpečenia (oFaPZ“),
- udržiavacie práce zasadacej miestnosti – príručnej knižnice VHÚ, kde bola dobudovaná priečka so zaťahovacími dverami a nainštalovaná klimatizačná jednotka,

- vymaľovanie a výmena podlahy v priestoroch VHA – vymaľovanie chodieb, výmena vstupných dverí a dverí kancelárií,
- výmena PVC podláh vo vybraných miestnostiach, na schodisku a chodbách budovy VHÚ, ako aj obnova podlahy vstupných priestorov budovy VHÚ a kotolne,
- komplexná oprava náterov brán a hangáru určeného na garážovanie služobných vozidiel a skladovanie materiálu VHÚ,
- modernizácia 50-ročného nákladného výtahu, primárne určeného na prepravu vzácnych archíválií VHA, ako aj knižného materiálu VHÚ.

V lokalite Piešťany bolo v roku 2023 realizované nasledovné:

- medzi najvýznamnejšie projekty v oblasti investičnej výstavby patrí výstavba novej výstavnej haly veľkorozmerných muzeálnych predmetov – militárií v priestoroch Vojenského historického múzea („VHM“) v Piešťanoch, ktorej realizáciu schválila vláda Slovenskej republiky; po úspešnom verejnom obstarávaní prebieha od decembra 2022 v areáli VHM jej výstavba, ktorej ukončenie je plánované do mája 2024,
- v budove 48 VHM bola realizovaná výmena zastaraných okien za moderné plastové, čím sa zabezpečila zvýšená ochrana a bezpečnosť priestorov, v ktorých sú uložené malorozmerné zbierkové predmety z fondu VHM,
- skvalitnenie pracovných podmienok pre zamestnancov VHÚ – VHM: výmena opotrebovaných starých podláh v budove 48 za nové PVC podlahy, výmena stúpačiek kanalizácie a vody, vymaľovanie administratívnych a depozitárnych priestorov, vybudovanie kuchynky pre zamestnancov, oprava strechy budovy a obnova fasády,
- oprava striech výstavných hál H1, H2 a H3,
- drenážovanie odkvapových dažďových chodníkov v blízkosti výstavných hál a depozitárnych budov VHM,
- asanovanie technicky zastaraných budov na parcelách č. 12194/73, 74, 76, 77, 78, 79 a 83 využívaných na depozitáre, ako aj teplovodu, keďže vzhľadom na neuspokojivý technický stav bolo ohrozené nielen zdravie zamestnancov, ale aj majetok štátu v správe VHÚ,
- vybudovanie spevnených plôch na uloženie veľkorozmerných muzeálnych predmetov v objekte VHM Piešťany a depozitároch VHM,
- údržba a odborné ošetrovanie veľkorozmerných zbierkových predmetov v depozitároch a výstavných priestoroch VHM s technickou pomocou útvarov ozbrojených síl SR,
- oprava fasády na budovách č. 12 a 13,
- oprava oplotenia depozitu D2 a následné vyčistenie priestorov depozitu od náletových drevín.

V lokalite Svidník bolo v roku 2023 realizované nasledovné:

- maľovanie a výmena dlažby na chodbách v administratívnych priestoroch VHM,
- modernizácia brán, oprava striech a vybudovanie zabezpečovacieho a kamerového systému garáží, určených na parkovanie služobných vozidiel a techniky na údržbu exteriéru,
- inštalovanie modernej a úspornej vzduchotechniky v centrálnej expozícii múzea, výmena energeticky náročného osvetlenia za najúspornejšiu technológiu LED osvetlenia,
- komplexná rekonštrukcia a modernizácia diorámy a prezentačnej miestnosti (premietacej sály) v Centrálnej expozícii múzea, vybudovanie kuchynky a sociálneho zázemia pre zamestnancov v priestoroch centrálnej expozície,
- vyhotovenie a osadenie 2 ks bronzových nosičov večného ohňa na cintoríne s pamätníkom – Pamätník sovietskej armády s vojnovým cintorínom,
- výmena okna v Centrálnej expozícii,

- revitalizácia parku a okolia múze v ochrannom pásme NKP Pamätníka sovietskej armády s vojnovým cintorínom – vybudovanie podstavcov pod veľkorozmerné zbierkové predmety, rekonštrukcia kolonády a parkoviska Pamätníka sovietskej armády,
- aktívna podpora VHÚ-VHM – technická pomoc útvarov ozbrojených síl Slovenskej republiky, pri údržbe a odbornom ošetrovaní veľkorozmerných zbierkových predmetov v parku bojovej techniky, údržba a revitalizácia areálu NKP – Pamätníka Sovietskej armády s vojnovým cintorínom.

V lokalite Vyšný Komárnik (Dukla) bolo v roku 2023 realizované nasledovné:

- rozsiahla rekonštrukcia a modernizácia Vyhliadkovej veže na Dukle, 1. a 2 etapa: vybudovanie betónových prístupových rámp pre imobilných návštevníkov, stavebné modernizačné práce v prízemí interiéru, nové opláštenie kopule veže, komplexná rekonštrukcia a modernizácia interiérov oboch kopúl, vybudovanie modernej vzduchotechniky a podlahového kúrenia, rekonštrukcia a oprava schodiska, vonkajších terás a pylónu veže, rozšírenie kamerového systému,
- sprístupnenie modernej stálej múzejnej expozície „Duklianske bojisko v premenách času“ pre návštevníkov Vyhliadkovej veže na Dukle, inštalácia moderných dotykových kioskov, obrazoviek a dotykových stolov,
- údržba a odborné ošetrovanie veľkorozmerných zbierkových predmetov v priestore Vyhliadkovej veže na Dukle, údržba a revitalizácia areálu NKP – Pamätníka čs. armádneho zboru s vojnovým cintorínom, ako aj NKP – Duklianske bojisko s aktívnou podporou a technickou pomocou útvarov Ozbrojených síl SR,
- rozsiahla úprava areálu NKP – Pamätníka 1. čs. armádneho zboru a vojnového cintorína na Dukle: výmena zvetraných čadičových kameňov, vybudovanie drenáží v okolí pamätníka, výmena dverí a mreží v kolumbáriu pamätníka, oprava schodísk k pamätníku, revitalizácia drevín a zelených plôch vojnového cintorína, ako aj vybudovanie nového nočného osvetlenia pamätníka a výmena poškodených stožiarov vlajkoslávy za nové stožiare,
- odborné ošetrovanie pamätníka prieskumnej hliadky „Míľnik“ v areáli NKP – Duklianske bojisko pod dohľadom KPÚ Prešov, a to prostredníctvom ekologického čistenia suchým ľadom oxidu uhličitého s následnou konzerváciou.

V lokalite Tokajík bolo v roku 2023 realizované nasledovné:

- komplexná revitalizácia areálu NKP – Pamätníka tokajickej tragédie s cintorínom, spojená s množstvom stavebných, rekonštrukčných a záhradných úprav, ktorá výrazným spôsobom prispela k ešte dôstojnejšiemu rázu tohoto pietneho miesta,
- komplexná rekonštrukcia NKP – Miesto tragédie, ako pocty obetiam fašistického besnenia z novembra 1944,
- vyhotovenie a osadenie dreveného kríža na Cintoríne s pamätníkom,
- údržba areálov NKP v správe Vojenského historického ústavu s technickou pomocou útvarov ozbrojených síl SR.

5.4.1. Vecné hodnotenie RaŠÚ:

Vo vojenskom objekte **B08.01.104-Objekt Krajná 27-VHÚ** v Bratislave boli v rámci rutínnej a štandardnej údržby (ďalej len „RaŠÚ“) realizované opravy, drobné stavebné úpravy, stavebno-inštaláčnne práce ako bežná údržba budov, zariadení a ich častí:

- výmena PVC podlahy na schodisku budovy VHÚ, Krajná 27 Bratislava vo výške 26 147,89 €,
- oprava kovovej konštrukcie a náter plechového skladu, Krajná 27, VHÚ Bratislava

- vo výške 42 734,86 €,
- úprava kancelárskych priestorov – miestnosť č.111 a 208, Krajná 27, VHÚ Bratislava vo výške 16 518,05 €,
- hydraulické vyregulovanie vnútorných rozvodov ústredného kúrenia v zmysle vypracovanej projektovej dokumentácie na budove VHÚ Bratislava vo výške 27 370,32 €,
- vnútorné maliarske a natieračské práce v priestoroch VHÚ vo výške 11 280,00 €,
- dodávka, montáž 2 ks dverí vrátane kovania, montáž doplnkov dverí, pomocný materiál a odvoz a likvidácia odpadu vo výške 1198,09 €,
- maliarske práce v priestoroch budovy VHÚ vo výške 537,60 €,
- oprava a údržba (výmena sanity, dlažby, obkladu) sociálnych zariadení a kúpeľní pre zamestnancov - prízemie budovy VHÚ vo výške 5646,96 €.
- udržiavacie stavebné práce na budove VHÚ vo výške 9252,48 €,
- výmena plast. okna v m.č.113 na budove VHÚ, Krajná 27, 821 04 Bratislava (havarijný stav) vo výške 1600,00 €,
- dodávka a montáž hliníkovej rolety – digitalizačná miestnosť na budove VHÚ, Krajná 27, 821 04 Bratislava vo výške 1800,00 €,
- odstránenie zistených nedostatkov revízneho inšpektora pri dokončení výťahu, VHÚ Bratislava vo výške vo výške 594,72 €,
- vodorovné a zvislé dopravné značenie v priestoroch parkoviska VHÚ – Krajná 27, 821 04 Bratislava vo výške 4620,00 €.
- hygienický náter v priestoroch VHÚ, Krajná 27 vo výške 3411, 21 €.

Vo vojenskom objekte **B08.12.007-Letisko-objekt VHÚ** a **B08.12.001-Kasárne SNP-objekt VHÚ** pre organizačnú súčasť VHÚ, t. j. vo Vojenskom historickom múzeu (ďalej „VHM“) v Piešťanoch pre Múzejné oddelenie Piešťany boli v hodnotenom období vykonané opravy a nasledovná RaŠÚ:

- výmena plastových okien na budove č.48 v objekte kasární SNP Piešťany vo výške 86 249,52 €,
- hydraulické vyregulovanie vnútorných rozvodov ústredného vykurovania, budova č. 48 kasárne SNP Piešťany vo výške 25 740,36 €,
- výmena osvetlenia v budove č. 48 kasárne SNP Piešťany vo výške 22 588,42 €,
- oprava strešnej krytiny b. č. 48 VHM Piešťany vo výške 23 762,00 €,
- oprava strešnej krytiny a nátery striech v havarijnom stave na budove H1 a H2, čistenie a revízia odtokového systému striech H1, H2, H3 vo výške 82 971,53 €,
- odvodnenie strechy budovy H1 a čistenie odvodov dažďovej vody – VHM, letisko Piešťany vo výške 35 344,80 €,
- vybudovanie spevnenej plochy pri expozícii lietadiel na letisku Piešťany, VHM, Žilinská cesta vo výške 15 318,72 €,
- oprava oplotená depozitára D2 a vyčistenie depozitára č. 2 v areáli kasární SNP Piešťany vo výške 25 680,89 €,
- úprava terénu a odstránenie náletových drevín v areáli KSNP VHM Piešťany vo výške 11827,20 €,
- osadenie kanalizačného poklopu pred prístavkom budovy haly H1 – letisko VHM Piešťany vo výške 350,00 €,
- úprava terénu a odstránenie náletových drevín v areáli expozície – letisko VHM Piešťany vo výške 8738,00 €,
- dodávka a montáž elektrického kotla v budove č. 1 v objekte KSNP Piešťany vo výške 1595,00 €,
- oprava havarijného stavu vonkajšieho schodiska do kotolne, b. č. 48 - 1196,40 €,
- úprava sociálneho zariadenia, b. č. 48, prízemie vo výške 11865,52 €,
- oprava strechy na budove č. 13, kasárne SNP Piešťany vo výške 4756,88 €,

- oprava poškodenej strechy na budove haly H1, letisko VHM Piešťany vo výške 1864,22 €,
- výmena vodomernej šachty, letisko VHM Piešťany vo výške 5834,99 €,
- doplnenie termostatického ovládania ohrevu, letisko VHM Piešťany vo výške 3145,57 €,
- vybudovanie ochranného odkvapového kanálu pre odvod vody od budovy H-2 vo VHM Piešťany vo výške 11678,56 €,
- čistenie rín a zvodov v areáli VHM Piešťany vo výške 5160,00 €,
- vodoinštalatérske práce v prístavkoch hangára H1 v expozícii na letisku VHM Piešťany vo výške 1140,53 €,
- zhotovenie napojenia vodovodnej prípojky vo VHM Piešťany vo výške 519,08 €,
- zrušenie odberného miesta vo VHM Piešťany vo výške 131,63 €,
- vodoinštalatérske práce v prístavkoch hangára H1 v expozícii na letisku VHM Piešťany vo výške 1140,53 €,
- výmena vodomernej šachty, letisko VHM Piešťany, Žilinská cesta vo výške 5265,84 €.

Vo vojenských objektoch **B10.25.003-Vojenské historické múzeum Svidník-objekt VHÚ**, **B10.25.004-Areál DUKLA-objekt VHÚ** pre organizačnú súčasť VHÚ, t. j. vo VHM pre Múzejné oddelenie Svidník boli v hodnotenom období vykonané opravy a nasledovná RaŠÚ:

- cintorín s pamätníkom v Tokajíku – oplotenie, nový západný oporný múr vo výške 52 783,07 €,
- obnova a údržba NKP – cintorín s pamätníkom vo Svidníku vo výške 186 681,38 €,
- rekonštrukcia strechy dielne a sklady (havarijný stav-zatekanie) VHM Svidník vo výške 17 176,44 €,
- revitalizácia parku a okolia múzea v ochrannom pásme NKP – podstavce pod zbierkové predmety, Mo Svidník vo výške 73 848,54 €,
- výmena okien objektu dielní a skladov (B10.25.003-5) v správe Mo Svidník vo výške 1530,00 €,
- vyhľadanie a oprava poruchy na vodovodnom potrubí vedúcom z vodomernej šachty k objektu výstavného pavilónu v katastri obce Vyšný Komárnik vo výške 1100,00 €,
- oprava výtčkov a doplnenie chýbajúceho asfaltu odstavnej plochy vo Svidníku vo výške 1020,00 €,
- výroba ocelevej konštrukcie na upevnenie zbierkového predmetu LI-2 z parku bojovej techniky vo výške 2037,00 €,
- výmena kovania okna na vrchnú kupolu a prahu dverí zadného vchodu v budove vyhliadkovej veže na Dukle vo výške 413,82 €,
- výroba a osadenie stavebnej konštrukcie -rampy ku ceste vedúcej na vyhliadkovú vežu v katastri obce Vyšný Komárnik vo výške 1186,00 €,
- vyhliadková veža na Dukle - Výmena dlažby vo výške 6760,00 €,
- klampiarske práce na objekte VV na Dukle vo výške 1600,00 €,
- výroba a montáž stavebnej konštrukcie – kryt šachty priepuste (zabezpečenie bezpečnosti okoloidúcich, zabránenie zanášania šachty) vo výške 892,80 €,
- výmena kovania okna a prahu dverí zadného vchodu v budove VV na Dukle vo výške 413,82 €,
- vyhľadanie a oprava poruchy na vodovod. potrubí Mo Svidník vo výške 808,33 €,
- dodanie a montáž garážovej brány budovy VV na Dukle vo výške 1909,20 €.

5.4.2. Vecné hodnotenie – kapitálové výdavky:

BA, VHÚ - Výstavba haly veľkorozmerných múzejných predmetov v Piešťanoch - realizácia IA 3 938 511,00 €, ŠPP 604_16-RO02_R301-145

VHÚ v zmysle zmluvy č. VHÚ-44-70/2022 v novembri 2022 zahájil realizáciu IA – Výstavba haly veľkorozmerných múzejných predmetov v Piešťanoch. IA predchádzalo mimorezortné pripomienkové konanie a následne po zapracovaní pripomienok schvaľovanie IA vládou SR. Vláda SR schválila IA na rokovaní dňa 15. júna 2022. Verejné obstarávanie na IA bolo ukončené v októbri 2022. Prvé čerpanie finančných prostriedkov na IA bolo k 31. decembru 2022 v sume 113 708,00 €. Zostatok finančných prostriedkov vo výške 634 594,00 € z roku 2022 bol presunutý na rok 2023.

Realizácia IA pokračovala v roku 2023, v ktorom bolo do 31. decembra 2023 vyčerpaných 3 471 709,95 €. Finančné prostriedky vo výške 406 800,00 € boli v zmysle žiadosti č.: VHÚ-56-11/2023 podľa § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov požiadané o presun na rok 2024. Ukončenie IA je plánované na mesiac máj - jún 2024.

BA, VHÚ - rekonštrukcia vyhlídkovej veže na Dukle, I. a II. etapa – realizácia IA 215 855,00 €, ŠPP 697_20-RO02_R301-145

Realizácia rekonštrukcie II. etapy sa začala v zmysle zmluvy č.: VHÚ-38-21/2023 a bola ukončená v máji 2023. Zmluva na realizáciu bola riadne uzatvorená na základe transparentného VO, náklady na realizáciu boli vyfakturované vo výške 215 832,94 €. Investičná akcia je ukončená a skolaudovaná.

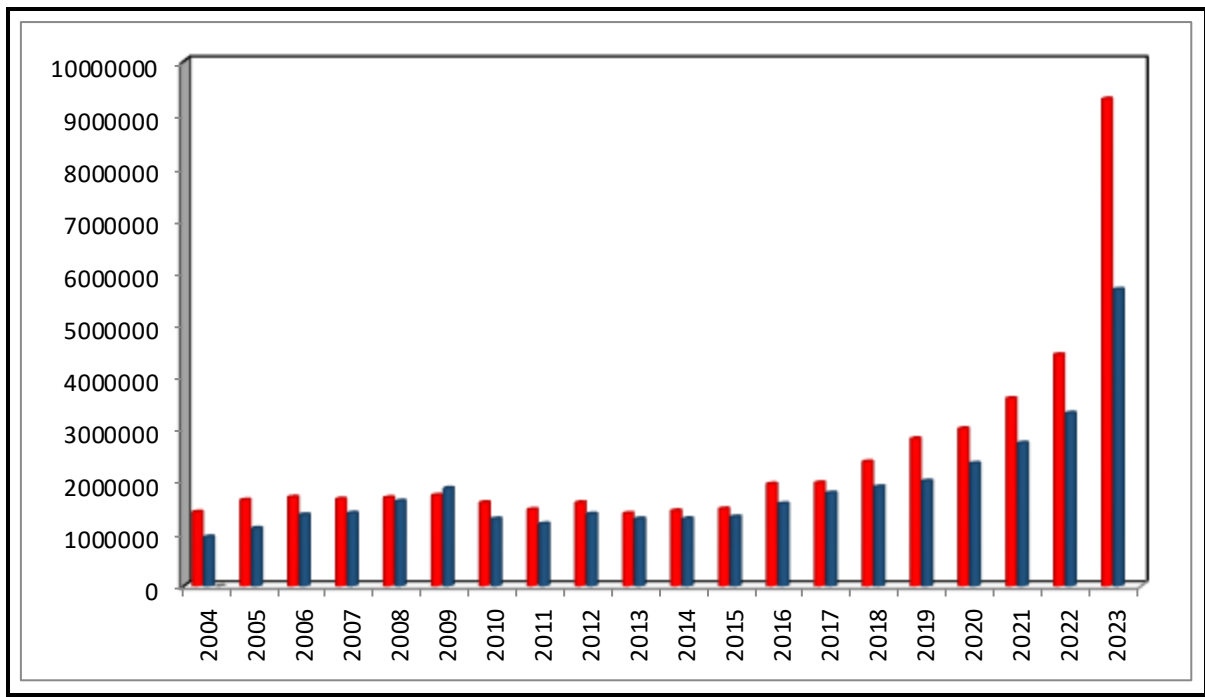
BA, VHÚ Piešťany - výstavba prístreškov – realizácia IA vo výške 138 400,00 €, ŠPP 691_21-RO02_R301-145

IA bola projektovo pripravená od roku 2022. V priebehu roka 2023 bolo Odborom riadenia špecializovanej štátnej správy, oddelenie stavebného poriadku vydané stavebné povolenie pre realizáciu IA. Po vydaní stavebného povolenia sa realizovalo transparentné VO a po podpise zmluvy sa zahájila následná realizácia IA.

Čerpanie k 31. decembru 2023 bolo 0,00 €. Finančné prostriedky vo výške 138 400,00 € boli na konci roka 2023 v zmysle žiadosti č. VHÚ– 56-11/2023 podľa § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov požiadané o presun na rok 2024.

Tab.: Vývoj rozpočtu VHÚ v Eurách (2004 – 2023)

Rok	Schválený	Upravený
2004	936 931	1 411 230
2005	1 100 570	1 639 310
2006	1 358 390	1 694 150
2007	1 388 530	1 658 990
2008	1 618 230	1 684 020
2009	1 861 310	1 727 840
2010	1 279 200	1 590 410
2011	1 184 970	1 457 980
2012	1 371 700	1 589 060
2013	1 282 341	1 382 222
2014	1 284 171	1 435 508
2015	1 317 346	1 470 175
2016	1 568 180	1 945 695
2017	1 772 882	1 968 240,18
2018	1 892 146	2 367 403
2019	2 000 756	2 808 193
2020	2 336 260	2 999 035
2021	2 722 797	3 574 418
2022	3 293 795	4 408 413,33
2023	5 651 345	9 282 890,44

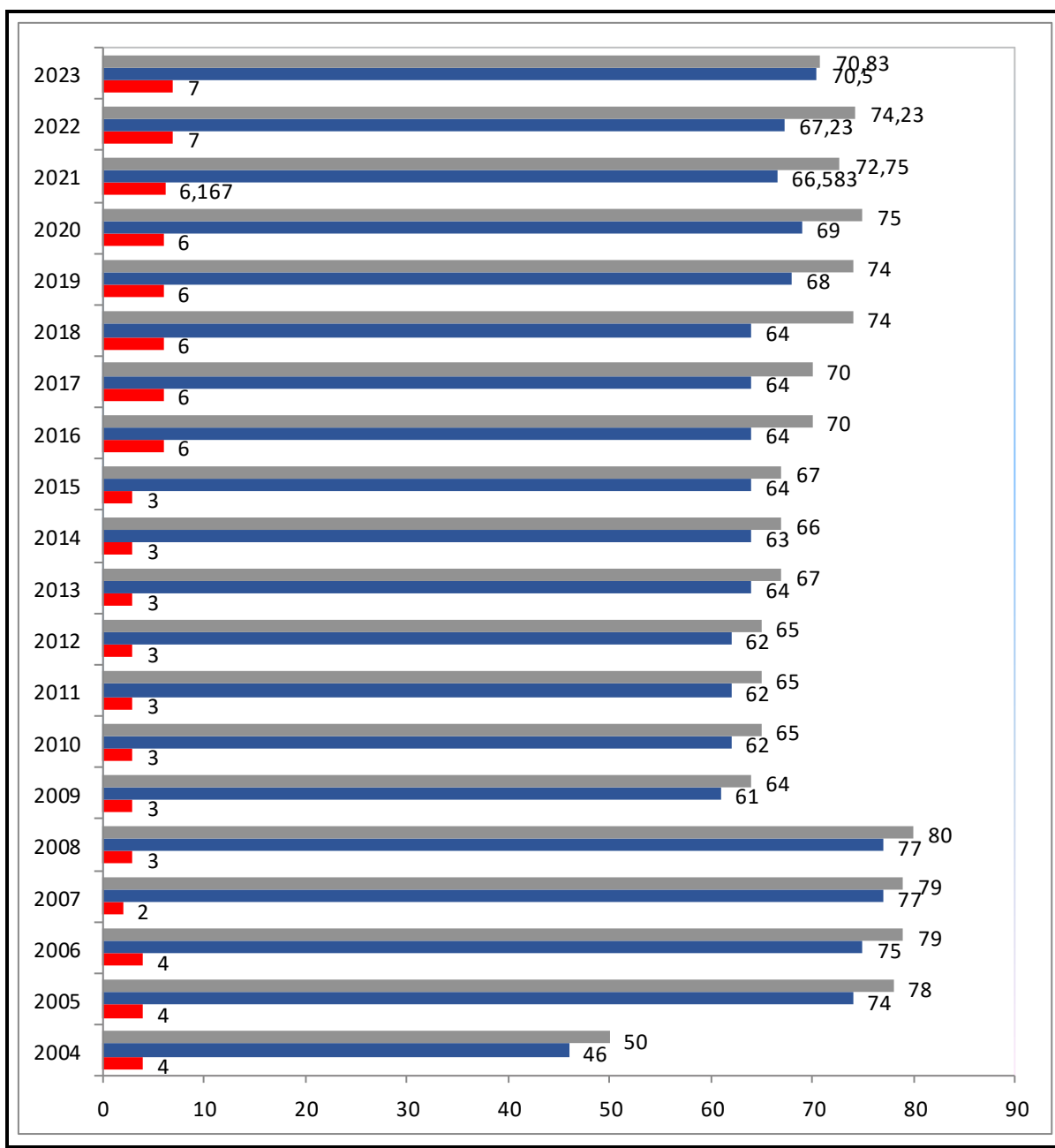
Schválený —————
Upravený —————
Jednotlivé sumy vid'. nasledujúca tabuľka

Záver:

Rozpočtové prostriedky čerpané v roku 2023 boli vynaložené na plnenie úloh rozpočtovej organizácie na základe plánu hlavných úloh hospodárne, efektívne a splnili svoj účel.

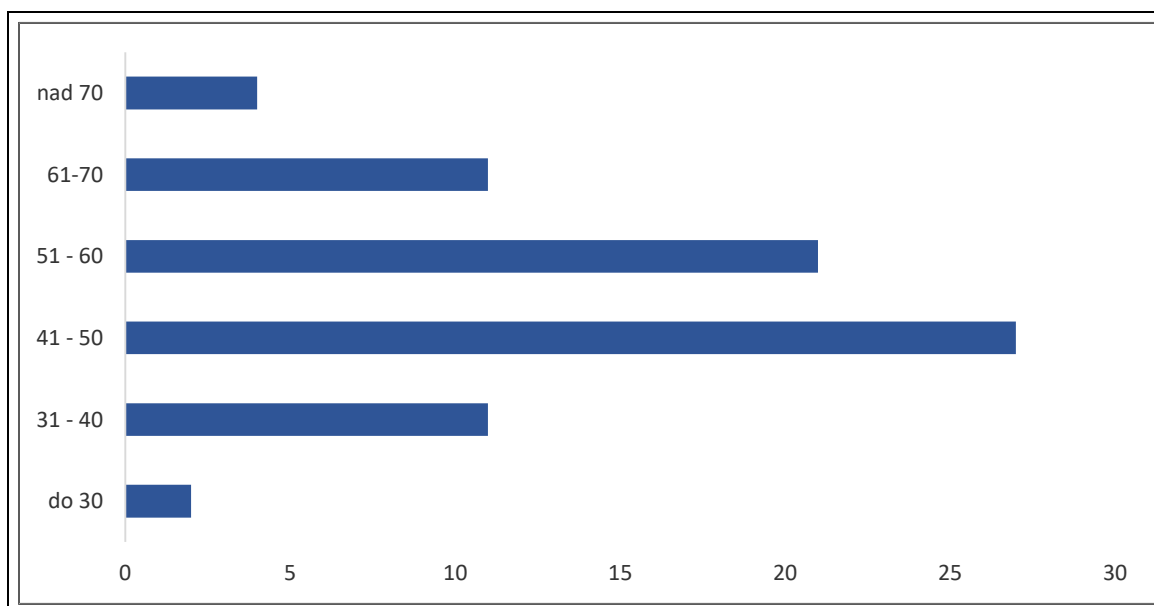
6. Personálna práca

Tab.: Vývoj tabuľkových počtov VHÚ (2004 – 2023)

Poznámka: Nárast tabuľkových počtov v roku 2005 bol spôsobený pridelením pracovníkov fyzickej ochrany objektov.

Tab.: Veková štruktúra zamestnancov VHÚ

VSD-OŠ plnil v hodnotenom období úlohy v oblasti personálnej práce s profesionálnymi vojakmi podľa pokynov riaditeľa VHÚ. Riaditeľ VHÚ spracoval v stanovenom termíne a forme služobné hodnotenia 7. profesionálnym vojakom, dočasne vyčleneným v prospech RO VHÚ. Po oboznámení sa s ich obsahom boli postúpené na Osobný úrad Ministerstva obrany SR. Profesionálni vojaci VHÚ, na základe príslušných ustanovení Metodických pokynov k deklarovaniu majetkových pomerov profesionálnych vojakov v majetkovom priznaní, spracovali a predložili riaditeľovi VHÚ majetkové priznania.

6.1. Personálna práca so zamestnancami

Riaditeľ VHÚ uzavrel v hodnotenom období 6 pracovných zmlúv a 3 ukončenia pracovného pomeru podľa príslušných ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších (ďalej len „ZP“). Zamestnancov zaradil na voľné tabuľkové miesta, určené pre zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme, na základe prejavenej záujmu uchádzačov.

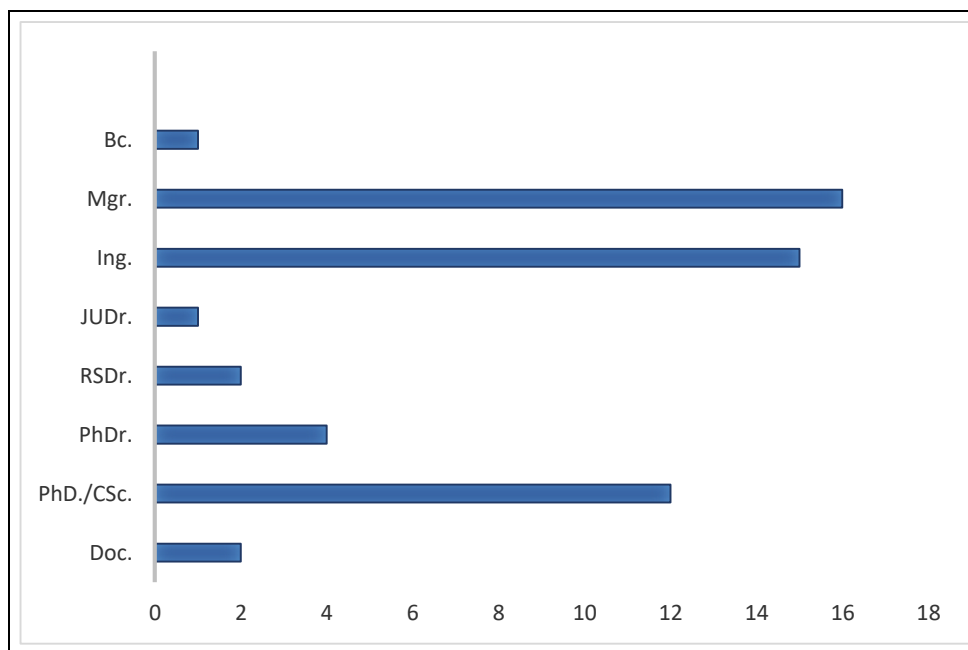
6.2. Štúdium profesionálnych vojakov

Profesionálni vojaci si svoje znalosti zvyšovali v rámci odbornej prípravy organizovanej vo VHÚ, resp. samostatným štúdiom.

6.3. Štúdium zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme

V hodnotenom období si zamestnanci VHÚ zvyšovali svoje vzdelanie rôznymi formami štúdia. Prevažujúcou formou bolo absolvovanie odborných kurzov a školení.

Tab.: Vedecké, vedecko-akademické tituly, pedagogické hodnosti

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

7.1 Hlavné úlohy VHÚ plánované na rok 2023

1. Vedeckú, vedecko-výskumnú a výskumnú činnosť sústrediť na pokračovanie a rozširovanie vedeckého spracovávanía vojenských dejín Slovenska a Slovákov. Prioritou naďalej zostáva spracovávanía prameňov a dokumentov k jednotlivým zväzkom vojenských dejín Slovenska (III., IV., V. a VI.) formou vydávania edovaných dokumentov. Naďalej pokračovať v realizácii plánovaných vedeckých projektov a vedeckých úloh.
2. Vedecko-výskumnú činnosť v oblasti archívnictva osobitne zamerať na archívne spracovávanía vybraných archívnych fondov a špeciálnych zbierok. Ďalej pokračovať v obsahovom naplňovaní medzinárodného projektu „Svet si pamätá“.
3. Vedeckú spoluprácu s pracoviskami vojensko-historického, archívneho a múzejného zamerania doma aj v zahraničí riešiť na báze spoločných vedeckých projektov a úloh.
4. Spoluprácu na medzinárodnej úrovni naďalej rozvíjať v rámci členstva VHÚ v inštitúciách – Medzinárodný komitét pre vojenskú históriu (ICMH), Pracovná skupina pre štúdium konfliktov (CSWG) a Medzinárodná rada múzeí (ICOM). Pokračovať v plnení medzinárodného projektu „Svet si pamätá 1914 – 1918“.
5. Vykonávať základné odborné činnosti v súlade s § 8 zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 92/2022 Z. z., výnosu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a v galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty a v znení neskorších predpisov.
6. Vykonávať odborné činnosti v zmysle § 7 a § 16 zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

7.2 Vedecké a odborné výstupy VHÚ za rok 2023

Vedecké projekty a hlavné vedecké úlohy realizované v roku 2023 vychádzali z Ročného vykonávacieho plánu vedeckej a výskumnej činnosti v oblasti vojenskej histórie, vojenského múzejníctva a archívnictva VHÚ na rok 2023.

Na rok 2023 bolo plánovaných celkom 7 monografií ako aj spracovanie a vydanie Vojensko-historického kalendára VHÚ na rok 2024. Z toho bolo vydaných 5 publikácií, jedna bola z dôvodu vážneho ochorenia autora presunutá na rok 2024 a druhá z dôvodu chýbajúceho archívneho výskumu vo VÚA-VHA v Prahe tiež na rok 2024. Osobitný význam majú práce autora Dr. Miloslava Púčika, CSc. „Operačný agentúrny prieskum čs. vojenskej rozviedky (1960 – 1989)“, autora D. Imricha Purdeka, PhD. „Naša vojenská symbolika v 20. storočí až po súčasnosť, kolektívna monografia PhDr. Igora Baku, PhD. a kol. „Práca – česť, robota – povinnosť“ k vojensky organizovaným pracovným jednotkám Židov na Slovensku v rokoch 1939 – 1943 a zostavovateľov pamätnice doc. PhDr. Vladimíra Segeša, PhD. a Mgr. Boženy Šedovej pod názvom „V službách vlasti. Uvedená pamätnica bola vydaná k životnému jubileu Imricha Purdeka, do ktorej prispeli 4 vedeckými štúdiami 5 pracovníci Odboru vojensko-historických výskumov a ďalšími 6 štúdiami 2 archívni a 4 múzejní pracovníci .

Za rok 2023 boli vydané 4 čísla časopisu pre vojenskú históriu, vojenské múzejníctvo a archívnictvo VHÚ.

Vo vedeckých domácich i zahraničných časopisoch bolo publikovaných 17 vedeckých štúdií a 48 odborných článkov.

Mimo plánu bola v nakladateľstve Marinčin, PT, s. r. o. vydaná publikácia Petra Chorváta pod názvom Lichtenfeld. Jedno meno, dva osudy.

Výstupy v oblasti vojenskej historickej vedy v roku 2023 budú využité pre ďalší rozvoj a popularizáciu výsledkov vedeckého poznania, s osobitným dôrazom na širokú popularizáciu tých úsekov vojenskej histórie Slovenska, ktoré sú rozhodujúce pre vzdelávanie a výchovu k vlastenectvu.

7.3 Publikačná činnosť pracovníkov VHÚ v roku 2023

V1 – vedecký výstup publikačnej činnosti ako celok

BAKA, Igor a kol. „Práca – česť, robota – povinnosť“. Vojensky organizované pracovné jednotky Židov na Slovensku v rokoch 1939 – 1943. Ďalší autori: Balcová, Milena; Janecová, Tamara; Kralčák, Peter; Medvecký, Matej; Nižňanský, Eduard; Pejs, Oldřich. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, 315 s., fotogr., pram. a lit., reg. ISBN 978-80-89523-96-2.

PÚČIK, Miloslav. Operačný agentúrny prieskum československého vojenského výzvedného spravodajstva (1960 – 1989). Bratislava : Slov. pedagog. nakl. – Mladé letá, s. r. o. v spolupráci s Vojenským historickým ústavom, 2023, 404 s., fotogr., pram. a lit. ISBN 978-80-10-04209-8.

Život v službe vlasti : Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka / Zost.: Vladimír Segeš – Božena Šedová. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, 295 s., fotogr., pram. a lit. ISBN 978-80-89523-92-4.

V2 – vedecký výstup publikačnej činnosti ako časť editovanej knihy alebo zborníka

BAKA, Igor – BYSTRICKÝ, Jozef. Správa veliteľa pešieho pluku 102 Zaisťovacej divízie pplk. pech. Michala Lokšíka o priebehu protipartizánskej akcie s krycím názvom ADI v auguste 1942. In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného

jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šeďová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 152-177. ISBN 978-80-89523-92-4.

BALCOVÁ, Milena. Činnosť Technického zboru na území Slovenska v roku 1945. In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šeďová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 192-214. ISBN 978-80-89523-92-4.

BLAŠKO, Gabriel. Zimný poľný výstroj príslušníka 1. čs. armádneho zboru (Podľa figuríny vystavenej v múzejnej expozícii vo Svidníku. In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šeďová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 215-223. ISBN 978-80-89523-92-4.

DANKO, Lukáš. Vedomosti uhorských stolíc od Mateja Bela a Nitrianska stolica. In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šeďová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 74-82. ISBN 978-80-89523-92-4.

HOLÍK, Peter. Sovietsky Rad červenej hviezdy ako „tiché“ memento bojov o Dukliansky priesmyk. In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šeďová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 224-236. ISBN 978-80-89523-92-4.

JURKOVÁ, Viera. Po stopách neznámeho legionára Aloisa Hégra. In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šeďová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 95-113. ISBN 978-80-89523-92-4.

JURKOVÁ, Viera. Zbraň v múzeu – legislatíva a prax. In KACĎÍREK, Ľuboš – SZABÓOVÁ, Nela (eds.). Fenomén kultúrneho dedičstva v spoločnosti - dejiny, súčasný stav a perspektívy V. Bratislava: ALEPH, 2023, s. 78-95.

MEDVECKÝ, Matej – ČAPLOVIČ, Miloslav. 73rd Infantry Regiment : First Spec Ops Unit in Communist Czechoslovakia (1949 – 1954). In: Special Operations in Past and Present : Implications for Policy Makers : Proceedings of the 21st Annual Conference of the Euro-Atlantic Conflict Studies Working Group of the Partnership for Peace Consortium of Defense Academies and Security Studies Institutes / Ed: Hoffenaar, Jan. - Heerde : Royal van der Most, [2023], s. 118-129. ISBN 9789070677633 (Medvecký autorský podiel 90 %).

MINÁRIKOVÁ, Katarína. Armáda a mestská spoločnosť na Slovensku v kontexte modernizácie na sklonku monarchie a medzi dvoma svetovými vojnami. In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šeďová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 83-94. ISBN 978-80-89523-92-4.

PÚČIK, Miloslav. Československé vojenské spravodajstvo (1919 – 1989). In: Budovanie spravodajských služieb po rozdelení ČSFR. XV. medzinárodné vedecké sympóziu ABSD 11. 9. 2023. Dostupné na internete: http://absd.sk/upload/file/Pucik_Voj-rozvedka_1918-1989.pdf (absd.sk)

PÚČIK, Miloslav. Zneužitie armády proti tzv. vnútornému nepriateľovi („Prvé výročie udalostí 21 augusta 1968“). In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šeďová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 237-265. ISBN 978-80-89523-92-4.

SEGEŠ, Vladimír. Rytierstvo a jeho prejavy v stredovekom Uhorsku. In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš,

Vladimír – Šed'ová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 42-61. ISBN 978-80-89523-92-4.

ŠUMICHRAST, Peter. Elegán so sokolými krídlami. Letecká služba plk. let. Júliusa Trnku. 1. časť (1934 – 1935). In: Život v službe vlasti. Pamätnica vydaná pri príležitosti životného jubilea Imricha Purdeka. Zost. Segeš, Vladimír – Šed'ová, Božena. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, s. 126-140. ISBN 978-80-89523-92-4.

V3 – vedecký výstup publikačnej činnosti z časopisu

BAKA, Igor. Documents About the Slovak Army and the Beginnings of Genocide Committed Against the Jewish Population on the Eastern Front. In: Judaica et Holocaustica, Vol. 12, No. 1-2 (2021), s. 62-100 (štúdiá vyšla s vročením 2021 v roku 2023).

BAKA, Igor – JANECOVÁ, Tamara. „Unreliable Elements“. Professional Soldiers of Jewish Origin in the Slovak Army after 1939. In Vojenská história. Roč. 27, č. 1 (2023), s. 33-60.

CUPER, Ivan. Poľský útočný ručný granát vzor 33 a rumunský ručný útočný granát MAN v zbierkach Vojenského historického múzea Piešťany - Múzejného oddelenia Svidník. In: Múzeum. Metodický, študijný a informačný časopis pre pracovníkov múzeí a galérií. - Roč. 69, č. 4 (2023), s. 48-51 : obr.

HOLÍK, Peter. Problematika zbraní, streliva, munície a výbušných predmetov ako potenciálnych nálezov na príklade múzejného zbierkového fondu Vojenského historického múzea vo Svidníku. In: Vojenská história. - Roč. 27, č. 3 (2023), s. 127-141.

HOLÍK, Peter. Rakúsko-uhorské jednoranové pušky a karabíny Werndl zastúpené v múzejnom fonde Vojenského historického ústavu vo Svidníku : Pripomienka Karpatskej ofenzívy 1914 – 1915. In: Vojenská história. - Roč. 27, č. 2 (2023), s. 136-148.

HOLÍK, Peter. „Tiché“ mementá bojov v Karpatoch 1914 – 1915 zastúpené v zbierkovom fonde Vojenského historického ústavu – múzejného oddelenia Svidník Vojenského historického múzea – opakovacie pušky a karabíny používané rakúsko-uhorskou cisárskou a kráľovskou armádou. In: Vojenská história. - Roč. 27, č. 1 (2023), s. 158-179.

CHORVÁT, Peter. „... A nebojím sa nikoho, ani Boha!“ Kauza Dulanský – Peer. In: Vojenská história. Roč. 27, č. 1 (2023), s. 90-97.

JURKOVÁ, Viera. Bojové zástavy vojenských učilíšť v zbierkach Vojenského historického múzea. In Vojenská história. - Roč. 27, č. 4 (2023), s. 123-160.

MASKALÍK, Alex. Reakcia čs. vojenskej správy na útoky poslanca Demokratickej strany Michala Zibrína o nedostatočnom zastúpení Slovákov v čs. armáde. In: Vojenská história. Roč. 27, č. 1 (2023), s. 119-133.

MASKALÍK, Alex. Diskriminácia vs kverulantstvo. Slováci a veliteľský zbor čs. armády 1918 – 1939. In: Historie a vojenství. Roč. 72, č. 1 (2023), s. 74-89.

PERNICA, B. – DVOŘÁK, J. – LAZAR, Z. – TAKSÁS, B. – MASKALÍK, A. Defense industrial bases (DIB) in six small NATO post-communist countries. In: The Economics of Peace and Security Journal, No. 1 (2023), s. 53-65 (autorský podiel A. Maskalíka 20 %).

MEDVECKÝ, Matej. Militantný akcelerationizmus – historický vývoj a súčasnosť „árijského džihadizmu“ a jeho prejavy na Slovensku. In: Policajná teória a prax. Roč. 31, č. 1 (2023), s. 80-100.

PŮČIK, Miloslav. Operational agency reconnaissance of the Czechoslovak military intelligence and its priority tasks in the first half of the 1960s. In: *Vojenská história*. Roč. 27, č. 2 (2023), s. 5-83.

PŮČIK, Miloslav. Revenge in the Army – the Beginnings of the so-called Normalisation. Part 1 (First Stage – from August 1968 to April 1969). In: *Vojenská história*. Roč. 27, č. 3 (2023), s. 41-74.

PŮČIK, Miloslav. Revenge in the Army. Part 2 (Army under the Surveillance of Military Counter-Intelligence). In: *Vojenská história*. Roč. 27, č. 4 (2023), s. 34-66.

ŠUMICHRAST, Peter. V prospech nemeckých záujmov som nič nepodnikol... Obrana mjr. let. Júliusa Trnku voči obvineniam kpt. let. Ľudovíta Kozu. In: *Vojenská história*. - Roč. 27, č. 3 (2023), s. 99-123.

ŠUMICHRAST, Peter. Elegán so sokolími krídlami. Letecká služba plk. let. Júliusa Trnku. 2. časť (1935 – 1936). In: *Vojenská história*. - Roč. 27, č. 4 (2023), s. 101-122.

O1 – odborný výstup publikačnej činnosti ako celok

CHORVÁT, Peter. Lichtenfeld. Jedno meno, dva osudy. Bratislava : Marenčin PT, spol. s. r. o. v spolup. s VHÚ, 2023, 255 s., fotogr. ISBN 978-80-569-0954-6.

JURKOVÁ, Viera a kol. Zo zbierok Vojenského historického múzea Piešťany. 2. dopl. vyd. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, 279 s. : fotogr., pram. a lit. ISBN 978-80-89523-98-6. Autorský kolektív: Gabriel Blaško, Ivan Cuper, Tomáš Hanich, Richard Hattala, Peter Holík, Viera Jurková, Peter Kadlec, Juraj Kopecký, Martin Miklan, Jerguš Váry, Lenka Vrabľová.

PURDEK, Imrich. Naša vojenská symbolika v 20. storočí po súčasnosť. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, 295 s., fotogr., pram. a lit. ISBN 978-80-89523-00-5.

O2 – odborný výstup publikačnej činnosti ako časť knižnej publikácie alebo zborníka

JURKOVÁ, Viera. Tri čierne orly roztrhali Poľsko-litovskú úniu. In: *História pre zaneprázdnených II. Od klinopisu po Islamský štát*. Zost. HYRJA, Jozef – KOVÁR, Branislav. Bratislava : Mamaš, 2023, s. 59-65.

O3 – odborný výstup publikačnej činnosti z časopisu

BAKA, Igor. Povstalecká ofenzíva na Horehroní : Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny. In: *Obrana. Mesačník MO SR*. - Roč. 31, č. 2 (2023), s. 46 : fotogr.

BAKA, Igor. Na povstalecké územie : Presun 2. čs. samostatnej paradestantnej brigády v ZSSR. In: *Obrana. Mesačník MO SR*. - Roč. 31, č. 6 (2023), s. 46 : fotogr.

BAKA, Igor. Boje o stredné Pohronie. In: *Obrana. Mesačník MO SR*. - Roč. 31, č. 8 (2023), s. 46 : fotogr.

BAKA, Igor. Generálna ofenzíva. In: *Obrana. Mesačník MO SR*. - Roč. 31, č. 11 (2023), s. 46 : fotogr.

BLAŠKO, Gabriel. Chránil aj Tri duby. In: *Obrana. Mesačník MO SR*. - Roč. 31, č. 5 (2023), s. 47 : obr.

BYSTRICKÝ, Jozef. Generál s Rytierskym krížom od Hitlera. In: *Bojovník. Dvojtyždenník antifašistov*. - Roč. 68, č. 3 (2023), s. 4 a 10 : fotogr.

BYSTRICKÝ, Jozef. Rumunská kráľovská armáda v bojoch pri oslobodzovaní Slovenska. In: *Bojovník. Dvojtyždenník antifašistov*. - Roč. 68, č. 6 (2023), s. 8-9 : fotogr.

- BYSTRICKÝ, Jozef. Letecký most na pomoc SNP. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 5 (2023), s. 46 : fotogr.
- BYSTRICKÝ, Jozef. Obranný úsek Jaseň. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 7 (2023), s. 46 : fotogr.
- BYSTRICKÝ, Jozef. Vojská Wehrmachtu a Zbraní SS nasadené počas SNP. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 10 (2023), s. 46 : fotogr.
- BYSTRICKÝ, Jozef. Zánik povstaleckej 1. čs. armády na Slovensku. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 12 (2023), s. 46 : fotogr.
- CUPER, Ivan. Mína z Údolia smrti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 12 (2023), s. 47 : fotogr.
- ČAPLOVIČ, Miloslav. Vyhliadková veža na Dukle. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 9 (2023), s. 46-47 : obr.
- HOLÍK, Peter. Bojovala aj na Dukle [7,62 mm sov. pištoľ TT model 1933]. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 6 (2023), s. 47 : obr.
- HOLÍK, Peter. Lacný a jednoduchý samopal. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 4 (2023), s. 47 : obr.
- HOLÍK, Peter. Legendárna pištoľ [Luger Parabellum P.08]. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 11 (2023), s. 47 : fotogr.
- HOLÍK, Peter. Protitankové pušky inšpirované Poliakmi a Nemcami. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 3 (2023), s. 47 : obr
- HOLÍK, Peter. Prvá nemecká samonabíjacia puška [7,92 mm puška Gewehr 43]. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 10 (2023), s. 47 : obr.
- HOLÍK, Peter. Úspešný nemecký bodák. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 2 (2023), s. 47 : obr.
- CHORVÁT, Peter. Rozhovor s novodobým vojnovým veteránom Michalom Hrubjakom. In: Vojenská história. - Roč. 27, č. 1 (2023), s. 180-192 : fotogr.
- CHORVÁT, Peter. Bývalý vojenský hudobník, nadrotmajster v zálohe Ladislav Varga-Korytár. In: Vojenská história. Roč. 27, č. 3 (2023), s. 151-158.
- CHORVÁT, Peter. Rozhovor s univerzitným profesorom a dôstojníkom v zálohe Miroslavom Kmeťom. In: Vojenská história. Roč. 27, č. 4 (2023), s. 161-170.
- CHORVÁT, P.: Pod cisárskou zástavou. Rakúsko-uhorská armáda a Slovensko v rokoch 1868 – 1914. Antimilitarizmus v rakúsko-uhorskej armáde pred prvou svetovou vojnou. In: Obrana. Roč. 31, č. 2 (2023), s. 32-33.
- CHORVÁT, P.: Pod cisárskou zástavou. Rakúsko-uhorská armáda a Slovensko v rokoch 1868 – 1914. Všeobecná mobilizácia rakúsko-uhorskej armády v auguste 1914. In: Obrana. Roč. 31, č. 3 (2023), s. 32-33.
- CHORVÁT, P.: Pod cisárskou zástavou. Rakúsko-uhorská armáda a Slovensko v rokoch 1868 – 1914. Bitka pri Komarówe. In: Obrana. Roč. 31, č. 4 (2023), s. 28-29.
- CHORVÁT, P.: Pod cisárskou zástavou. Rakúsko-uhorská armáda a Slovensko v rokoch 1868 – 1914. Vpád ruskej armády na Slovensko v rokoch 1914 – 1915. In: Obrana. Roč. 31, 5 (2023), s. 32-33.

CHORVÁT, P.: Pod cisárskou zástavou. Rakúsko-uhorská armáda a Slovensko v rokoch 1868 – 1914. Slováci na frontoch prvej svetovej vojny. In: Obrana. Roč. 31, č. 6 (2023), s. 32-33.

CHORVÁT, P.: Pod cisárskou zástavou. Rakúsko-uhorská armáda a Slovensko v rokoch 1868 – 1914. Vojsko v zázení. In: Obrana. Roč. 31, č. 7 (2023), s. 32-33.

CHORVÁT, P.: Pod cisárskou zástavou. Rakúsko-uhorská armáda a Slovensko v rokoch 1868 – 1914. Rozpad rakúsko-uhorskej armády na Slovensku. In: Obrana. Roč. 31, č. 8 (2023), s. 32-33.

JURKOVÁ, Viera. Prísaha nad hrobom kapitána Nálepku. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 8 (2023), s. 47 : obr.

PURDEK, Imrich. Sila symbolov. 30 rokov vojenskej symboliky Ozbroyených síl SR. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 2 (2023), s. 36-37, obr.

PURDEK, Imrich. Vojenská symbolika: Brigády spoločnej podpory Trenčín; Pamätný kríž za účasť vo vojenskej operácii. Kríž za vernosť ozbrojeným silám Ozbroyeným silám SR. In: Obrana. Mesačník MO SR; Vojenská medaila za humanitárnu pomoc; Pamätný kríž vojnového veterána; Medaila Za službu v mierových pozorovateľských misiách; Medaila za statočnosť; Pamätná medaila k 10. výročiu Slovenskej republiky do NATO; Medaila Za službu v pohotovostnom systéme vzdušných síl. - Roč. 31, č. 3, 4, 6, 7 – 12, (2023), s. 23, 31, 31, 41, 31, 31, 31, 31, obr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili Kelti : Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 9 (2023), s. 32-33 : obr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili rímski legionári : Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 10 (2023), s. 22-23 : obr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili dávni Germáni : Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 11 (2023), s. 32-33 : obr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili Huni : Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 12 (2023), s. 32-33 : obr.

STANOVÁ, Mária – ŠEĎOVÁ, Božena. 25 rokov slovenskej vojenskej historiografie na stránkach časopisu Vojenská história (1997 – 2021). In Vojenská história. Roč. 27, č. 2 (2023), s. 149-194.

ŠEĎOVÁ, Božena. Slovensko a Slováci v rokoch druhej svetovej vojny. Výberová bibliografia publikovaných prác v rokoch 2015 – 2017. In Vojenská história. Roč. 27, č. 4 (2023), s. 178-204.

ŠUMICHRASŤ, Peter. 1. čs. stíhací letecký pluk : Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 3 (2023), s. 46 : fotogr.

ŠUMICHRASŤ, Peter. Pomoc západných spojencov : Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 4 (2023), s. 46 : fotogr.

VÁRY, Jerguš. Americký balíček prvej pomoci. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 7 (2023), s. 47 : obr.

VÁRY, Jerguš. Vojenské historické múzeum v premenách času : 30 rokov vojenského múzejníctva. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 31, č. 1 (2023), s. 46-47 : fotogr.

P1 – pedagogický výstup publikačnej činnosti ako celok

JURKOVÁ, Viera – DANKO, Lukáš. Slováci v rovnošatách 1848 – 2020. Pracovný zošit I. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2023, 34 s. ISBN 978-80-89523-94-8.

I1 – iný výstup publikačnej činnosti ako celok

(publikácie, ktoré nemožno zaradiť do kategórie V, O, P, U alebo D)

Bojiská napoleonských vojen. Nástenný kalendár Vojenského historického ústavu 2024. Námet a autor textu: Vladimír Segeš, zodp. red.: Božena Šeďová, graf. úprava: Andrej Uhrík. Bratislava : VHÚ, 2023, 14 s.

I3 – iný výstup publikačnej činnosti z časopisu

(články, ktoré nemožno zaradiť do kategórie V, O, P, U alebo D)

JURKOVÁ, Viera. Autorom revolučných uhorských bankoviek bol rodák z Oravy. Dostupné online: <https://historylab.dennikn.sk/dlhe-19-storocie/autorom-revolucnych-uhorskych-bankoviek-bol-rodak-z-oravy/>

MINÁRIKOVÁ, Katarína. XXVI. archívne dni v Slovenskej republike 2023 – vodné diela v archívnych dokumentoch. In Vojenská história. Roč. 27, č. 3 (2023), s. 180-181.

MINÁRIKOVÁ, Katarína. Anotácia na: ROLAND, Paul. Židovský odboj. Povstání proti nacistům za druhé světové války. Praha : Euromedia Group. a. s., 2018, 160 s. In Vojenská história. Roč. 27, č. 4 (2023), s. 205-207.

SEGEŠ, Vladimír. Anotácia na: VRTEL, Ladislav. Slovenský znak – jeho pôvod a vývoj do roku 1918. Bratislava : Veda, 2021, 296 s. In Vojenská história. Roč. 27, č. 2 (2023), s. 196-197.

ŠEĎOVÁ, Božena. Anotácia na: FILOVÁ, Eva – VŽENTEKOVÁ, Eva. Slovenský štát vo filme. Dokumentárna a hraná tvorba po roku 1945. Bratislava : OZ Vlňa v ed. Filmodrom, 2020, 384 s. In Vojenská história. Roč. 27, č. 2 (2023), s. 196-197.

ŠEĎOVÁ, Božena. Anotácia na: LUTHER, Daniel – LUTHEROVÁ, Soňa G. – PANCZOVÁ, Zuzana. Ťažké časy. Roky 1938 – 1945 v aktuálnom spoločenskom diskurze. Ed. Salner, Peter. Bratislava : Marenčin PT – Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, 2020, 127 s., fotogr. In Vojenská história. Roč. 27, č. 3 (2023), s. 164-165.

ŠEĎOVÁ, Božena. Anotácia na: SALNER, Peter (ed.). Holokaust okolo nás (Roky 1938 – 1945 v kultúrach spomínania). Bratislava : Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV – Marenčin PT, s. r. o., 2020, 239 s., fotogr. In Vojenská história. Roč. 27, č. 4 (2023), s. 207-208.

Tab.: Publikačná činnosť pracovníkov VHÚ Bratislava v roku 2023

<i>kód a kategória</i>	domáce výstupy	výstupy v zahraničí
V1 – vedecké výstupy ako celok	3	
V2 – ved. výstupy ako časť knihy alebo zborníka	12	1
V3 – vedecké výstupy z časopisu	15	2
O1 – odborné výstupy ako celok	3	
O2 – odb. výstupy ako časť knihy alebo zborníka	1	

O3 – odborné výstupy z časopisu	50	
P1- pedagogický výstup ako celok	1	
I1 – iné výstupy ako celok	1	
I2 – iné výstupy ako časť knihy alebo zborníka		
I3 – iné výstupy z časopisu	7	

7.3.1 Výstavná, prednášková a mediálna činnosť

– výstava „Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie“ realizovaná v spolupráci Krajského pamiatkového úradu Prešov a Klubom vojenskej histórie Beskydy, jedným z odborných garantov výstavy je aj ved. pracovníčka Jana Zaťková, otvorenie výstavy v priestoroch Centrálnej expozície VHÚ – VHM Svidník 3. 7. 2023;

– výstava „Hrdinovia odboja“, realizovaná v spolupráci SNM – Historického múzea, Vojenského historického múzea VHÚ a Múzea SNP na Bratislavskom hrade, prostredníctvom viac ako sto múzejných predmetov prezentuje významné slovenské osobnosti čs. zahraničného a domáceho odboja počas 2. svetovej vojny, spolupráca Miloslav Čaplovič, Peter Šumichrast, Viera Jurková a Jerguš Váry, vernisáž 1. 9. 2023;

– výstava „Fraňo Štefunko – tretí rozmer premenlivej doby“, realizovaná v spolupráci Turčianskej galérie v Martine, Galérie Jána Koniarka v Trnave a Vojenského historického múzea VHÚ, spolupráca Viera Jurková, 14. 9. 2023 – 5. 11. 2023;

– výstava „Slovenskí letci v 2. svetovej vojne a ich lietadlá“, realizovaná v spolupráci Trnavského samosprávneho kraja, Balneologického múzea I. Wintera, OZ Štefánikovo krídlo a Vojenského historického múzea VHÚ, spolupráca Viera Jurková, Jerguš Váry a Tomáš Hanich, otvorenie výstavy 21. 9. 2023 v priestoroch Vily Lisky v Piešťanoch.

PhDr. Igor BAKA, PhD.

– TA 3, Štúdio TA 3, vystúpenie pri príležitosti Dňa víťazstva nad fašizmom, 8. 5. 2023

– RTVS, dejiny.sk, diskusia na tému Povinná vojenská služba na Slovensku v rokoch 1939 – 1945, 12. 6. 2023

– TASR, odborný článok pri príležitosti 120. výročia narodenia bratov Mirka a Milana Veselovcov

doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc.

– Televízia Bratislava, relácia Metro dnes, rozhovor k 78. výročiu skončenia 2. svetovej vojny, 8. 5. 2023

Mgr. Ivan CUPER

– RTVS, Jednotka, Obnovili vyhladkovú vežu na Dukle, red.: R. Latta, 2. 7. 2023

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

– RTVS, Rádio Regina Západ, V areáli v Piešťanoch postaví novú halu, red.: V. Cigánková, 2. 2. 2023

– RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, V areáli v Piešťanoch postaví novú halu, red.: M. Minár, 10. 2. 2023

- V Trenčíne zrepasujú ďalšiu muzeálnu leteckú techniku – rozhovor. In: Trenčianske noviny, red.: M. Buchel, 21. 2. 2023, s. 4
- RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, Čo bude návštevníkom poskytovať nová hala v piešťanskom múzeu, red.: M. Minár, 14. 4. 2023
- TV Markíza, Veža na Dukle je ešte unikátnejšia, red. P. Sivák, D. Očenáš, 18. 4. 2023
- 104. výročie tragickej smrti generála Milana Rastislava Štefánika. Dostupné online: <https://www.aktuality.sk/autor/miloslav-caplovic/> 4. 5. 2023
- RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, Vznik a pôsobenie Dunajskej flotily, red.: M. Minár, 5. 5. 2023
- RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, Pozvanie na Noc múzeí a galérií, red.: M. Minár, 12. 5. 2023
- Iba pokrytec žiada, aby sa Západ vykašľal na Ukrajinu. V druhej svetovej by Sovietski bez Západu ťažko prežili (pohľad do histórie). Dostupné online: <https://www.aktuality.sk/autor/miloslav-caplovic/> 22. 6. 2023
- TASR, Vyšný Komárnik: po takmer roku je otvorená zrekonštruovaná vyhliadkovú vežu na Dukle, 26. 6. 2023; tiež TV TA3, TV Markíza, teraz.sk, presov.korzar.sme.sk
- RTVS, Rádio Regina Západ, Vyhliadková veža na Dukle po rozsiahlej rekonštrukcii, red.: P. Béreš, 27. 6. 2023; tiež dnes24.sk
- TV Markíza, Veža láme rekordy, red.: Z. Čimová, P. Sivák, 17. 8. 2023
- Povstaním sa slovenský národ zaradil medzi pokrokové demokratické sily (názor). Dostupné online: <https://www.aktuality.sk/autor/miloslav-caplovic/> 29. 8. 2023
- MY Košický večer, To, čo sa mladí učia v knihách, môžu na Dukle vidieť na vlastné oči, 6. 10. 2023
- TASR, Kupola Vyhliadkovej veže na Dukle je otvorená po 49 rokoch, 9. 10. 2023; tiež teraz.sk, webmagazin.sk
- aktuality.sk, V Tokajíku zemetrasenie poškodilo sochu venovanú fašistickým represáliám, red.: J. Debnár, 10. 10. 2023
- pnky.sk, Aj Piešťany si pripomenú vojnových veteránov, 9. 11. 2023
- TV TA3, Od masakry pri obci Tokajík uplynulo 79 rokov, red.: K. Cimborová, F. Vojtek, 17. 11. 2023
- tvnoviny.sk, Ožili chvíle hrôzy. Tokajík v novembri 1944 vypálili fašisti, mužov vyviedli za dedinu a zastrelili, red.: P. Sivák, A. Murajdová, 21. 11. 2023
- TV Markíza, Spomienka na obeť v Tokajíku, red.: P. Sivák, Z. Čimová, 21. 11. 2023
- čas.sk, Jozef spomína na milovaných blízkych: fašisti mi zastrelili deda aj brata! Zverstvávajú, na ktoré sa nedá zabudnúť, red.: P. Sivák, Z. Čimová, 22. 11. 2023; tiež Nový čas, 22. 11. 2023, s. 10
- TASR, V Senici odhalili pamätník legionárovi Štefanovi Fajnorovi, 29. 11. 2023; tiež teraz.sk, sme.sk, zahori.sk, regiony.zoznam.sk, presovsky-vecernik.sk
- sme.sk, Vojenský hrdina má pamätník za tisíce eur, položil život za budúcnosť slovenského národa – Š. Fajnor, sme.sk, 30. 11. 2023
- RTVS, Rádio Regina, relácia Plná poľná, výročie na tento týždeň – 135. výročie narodenia Š. Fajnora, red. M. Minár, 1. 12. 2023
- MY Týždenník pre Záhorie, Zomrel pre slobodu, mal život plný zvrátov – Štefan Fajnor, 4. 12. 2023
- RTVS, Rádio Regina Západ, V Senici pribudol nový pamätník venovaný legionárovi kpt. Š. Fajnorovi, red.: V. Cigánková, 8. 12. 2023
- TV TA3, Strážni, uchováva a skúma. Čo čaká Vojenský historický ústav v roku 2024, red.: M. Košík, 13. 12. 2023

– TASR, Padol niekto z Vašej rodiny v 1. svetovej vojne? Overte si to v databáze VHÚ, 16. 12. 2023

Mgr. Lukáš DANKO

– RTVS, Rádio Slovensko, Pozor, zákruta! Automobily v armáde po roku 1945, máj 2023

Mgr. Dušan DZURO

– RTVS, Rádio Slovensko, Pozor, zákruta! Formy cestovania v stredoveku, máj 2023

Mgr. Peter HOLÍK

– RTVS, Rádio Regina Východ, relácia o zaujímavostiach Prešovského kraja, predstavenie Duklianskeho bojiska, red.: Š. Štec, marec 2023

– TV Markíza, Správy TV Markíza, reportáž o odpálení Kachovskej priehrady na Ukrajine Rusmi, red. P. Sivák, 6. 6. 2023

– RTVS, Správy RTVS, reportáž o otvorení Vyhliadkovej veže na Dukle, red.: R. Latta, 26. 6. 2023

– RTVS, relácia Kvarteto, predstavenie objektu Vyhliadkovej veže na Dukle, red.: Ľ. Koľová, júl 2023

– RTVS, Rádio Slovensko, predstavenie Duklianskeho bojiska, red. M. Kováčová, august 2023

– RTVS, Rádio Regina Východ, rozhlasová reportáž k 79. výročiu Karpatsko-duklianskej operácie, v rusínskom jazyku, red.: D. Palaščák, 6. 10. 2023

– RTVS, Správy RTVS, reportáž k 79. výročiu Karpatsko-duklianskej operácie, red.: R. Latta, 6. 10. 2023

– RTVS, Rádio Regina Východ, relácia Plná poľná, reportáž o Športovo-brannom dni s OS SR v Tokajíku, red. M. Minár, november 2023

Mgr. Peter CHORVÁT, PhD.

– RTVS, Regina Západ, Z regiónu, rozhovor Nástenný kalendár Vojenského historického ústavu, red.: A. Michalčíková, 13. 1. 2023
<https://www.rtvs.sk/clanky/314269>

– prednáška Spisovatelia a výtvarníci vo vojenských dejinách Slovenska 1848 – 1948 pre Kuzmányho kruh v Banskej Bystrici, 27. marca 2023 (60 min)

– RTVS, dejiny.sk, diskusia na tému Povinná vojenská služba v habsburskej armáde a čs. armáde medzivojnového obdobia, 12. 6. 2023

– RTVS, Rádio Devín, Imi Lichtenfeld, zakladateľ systému sebaobrany Krav Maga, literárno-dramatické pásmo, red.: I. Ruttkayová, 12. 11. 2023,
<https://www.rtvs.sk/radio/archiv/11304/2178612>

PhDr. Viera JURKOVÁ

– TV TA3, relácia Raňajky, Prezentácia Vojenského historického múzea, 9. 9. 2023

pplk., Ing. Milan KUBIZNIAK

– RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, 15. ročník Dňa ozbrojených a záchranných systémov s deťmi, Pripomenutie si letcov pôsobiacich v odboji, red.: M. Minár, P. Prelovský, 8. 9. 2023; tiež: TASR, teraz.sk, 9. 9. 2023

Mgr. Matej MEDVECKÝ, PhD.

– RTVS, dejiny.sk, diskusia na tému Povinná vojenská služba v čs. armáde, 12. 6. 2023

Dr. Miloslav PŮČIK, CSc.

– prednáška Rezidentúry operačnej vojenskej rozvedky pre klub Asociácie bývalých spravodajských dôstojníkov, 29. 6. 2023

doc. PhDr. Vladimír SEGEŠ, PhD.

– prednáška Osobnosti starších vojenských dejín Slovenska na Univerzite tretieho veku UK, 30. 1. 2023 (2 x 45 min)

– prednáška Kráľovské korunovácie v Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 11. 1. 2023 (2 x 45 min)

– prednáška Vnímanie slovenskej minulosti – problém legiend, mýtov a stereotypov alebo ako reflektovať a interpretovať minulosť v myšliach, tradícii a v dejepise pre študentov UCM a verejnosť v Trnave, 16. 3. 2023 (60 min)

– prednáška Legendy, mýty a stereotypy v slovenských dejinách na Prešovskej univerzite, 26. 9. 2024 (60 min)

– prednáška Remeslá a cechy v novovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 25. 10. 2023 (2 x 45 min)

– verejná prednáška Remeslá a cechy v starej Bratislave pre OZ Bratislavské rožky, 5. 12. 2023 (60 min)

– prednáška Remeslá a cechy v stredovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 8. 12. 2023 (2 x 45 min)

– prednáška Remeslá a cechy v novovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 8. 12. 2023 (2 x 45 min)

– prednáška Remeslá a cechy v stredovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 13. 12. 2023 (2 x 45 min)

– prednáška Kriminalita a justícia v starej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 15. 12. 2023 (2 x 45 min)

– prednáška Bratislava – korunovačné mesto uhorských kráľov a kráľovien na Univerzite tretieho veku UK, 15. 12. 2023 (2 x 45 min)

PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.

– TASR, Patent Wrightovcov bol v dejinách letectva prevratný čin, 23. 3. 2023, www.teraz.sk/magazin/p-sumichrastpatent-wrightovcov-bol-v/702643-clanok.html, tiež aktuality.sk

– TASR, SR, ako aj iné európske štáty oslavujú 8. 5. Deň víťazstva nad fašizmom, 8. 5. 2023; tiež <https://www.teraz.sk/slovensko/sr-ako-aj-ine-europske-staty-oslavu/712728-clanok>; <https://www.aktuality.sk/clanok/qJ3j229/slovensko-oslavuje-8-maja-den-vitazstva-nad-fasizmom/>; <https://www.cas.sk/clanok/2796783/pripominame-si-koniec-najvacsiej-tragedie>; <https://www.topky.sk/cl/11/2517085/Slovensko--ako-aj-ine-europske-staty>

– Pripomíname si koniec najväčšej tragédie v dejinách ľudstva: Jej odkaz pretrváva dodnes, Nový čas, 8.5.2023; <https://www.cas.sk/clanok/2796783/pripominame-si-koniec-najvacsiej-tragedie-v-dejinach-ludstva-jej-odkaz-pretrvava-dodnes/>

– 78. výročie skončenia druhej svetovej vojny v Európe, 9. 5. 2023. <https://www.vhu.sk/78-vyrocie-skoncenia-druhej-svetovej-vojny-v-europe/>

– 6. jún 1944 – začiatok kombinovanej spojeneckej operácie „Overlord“ – útok na „Pevnosť Európa“, 6. 6. 2023, <https://www.vhu.sk/6-jun-1944-zaciatok-kombinovanej-spojencekej-operacie-overlord>

– 79. výročie prvého bombardovania Bratislavy, 16. 6. 2023,

<https://www.vhu.sk/79-vyrocie-prveho-bombardovania-bratislavy/>

– Pred 110 rokmi sa narodil Jan Kubiš, jeden z atentátnikov na Heydricha, Teraz.sk, 24. 6. 2023; <https://www.teraz.sk/zahranicie/pred-110-rokmi-sa-narodil-jan-kubis-je/723579>

– Amy Johnsonová, britská letecká priekopníčka, sa narodila pred 120 rokmi, Teraz.sk, 1. 7. 2023, https://www.teraz.sk/zahranicie/amy-johnsonovabritska-letecka-prieko/725289-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign

– Pred 30 rokmi pomenovali Bratislavské letisko po M. R. Štefánikovi, Teraz.sk, 21. 7. 2023, https://www.teraz.sk/ekonomika/pred-30-rokmi-pomenovali-bratislavske-l/729371-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm

– Pred 85 rokmi podpísali Mníchovskú dohodu, Teraz.sk, 29. 9. 2023, https://www.teraz.sk/magazin/pred-85-rokmi-podpisali-mnichovsku-do/743729-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm

– Pred 100 rokmi sa uskutočnil 1. let na trase Praha – Bratislava a späť, Teraz.sk, 29. 9. 2023, https://www.teraz.sk/slovensko/pred-100-rokmi-sa-uskutocnil-1-let-na/750763-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm

– Pred 100 rokmi sa narodil parašutista Oldřich Dvořák, Teraz.sk, 13. 11. 2023, https://www.teraz.sk/slovensko/pred-100-rokmi-sa-narodil-parasutista-o/753878-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content

– Pred 120 sa uskutočnil prvý riadený let motorového lietadla, Teraz.sk, 17. 12. 2023, https://www.teraz.sk/zahranicie/pred-120-sa-uskutocnil-prvy-riadeny-l/761825-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content

– Pred 120 sa uskutočnil prvý riadený let motorového lietadla, Teraz.sk, 17. 12. 2023, https://www.teraz.sk/zahranicie/pred-120-sa-uskutocnil-prvy-riadeny-l/761825-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content

Mgr. Jana ZAŤKOVÁ, PhD.

– vyjadrenie pre internetový magazín Československí legionári dláždili cestu pre vznik prvej ČSR, 28. 10. 2023, <https://www.teraz.sk/magazin/cesko-slovenski-legionari-dlzdili/750616>

– Pred 105 rokmi sa podpisom dohody vo vagóne skončila prvá svetová vojna, 11. 11. 2023, <https://www.teraz.sk/zahranicie/pred-105-rokmi-podpisom-dohody-vo-vagon/753501-clanok.html>

7. ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

VHÚ mal na rok 2023 schválený rozpočet a plánované čerpanie finančných prostriedkov na zahraničné pracovné/služobné cesty vo výške 15 000,00 €. V hodnotenom období bolo čerpanie vo výške 19 250,33 €. Boli vykonané tieto zahraničné cesty:

- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na medzinárodnej konferencii k 80. výročiu bojov pri Sokolove v Prahe.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom archíve a Agentúre personalistiky MO ČR v Prahe.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola aktívna účasť na pracovnom rokovaní Rady Národného múzea v Prahe.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Rakúska – 1 osoba

- Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií v MA – KA vo Viedni.*
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 3 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Maďarskej republiky – 1 osoba.
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na zasadnutí Slovensko-maďarskej komisie historikov a na medzinárodnej konferencii Visegrád 1323 – 2023.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Španielska – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na Sympóziu európskej pamäti na tému „Odboj a solidarita“ v Barcelone.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Rumunska – 2 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na XXII. Medzinárodnej vedeckej konferencii Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov s prednesom referátu na tému „The Image of Enemy in WW2 Slovakia“ v Sibiu.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Maďarskej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom ústave, Vojenskom historickom archíve a v Maďarskej národnej knižnici v Budapešti.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola návšteva plk. v. v. Štefana Lužicu, ktorý poskytol v rámci oral history historické svedectvo o dianí na letisku Sliač v auguste 1968 v Brne.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve, Vojenskom historickom archíve a v Národnom archíve v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Tureckej republiky – 2 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bola aktívna účasť na 48. kongrese ICMH – CIHM v Istanbule.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve a Agentúre personalistiky MO ČR v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Francúzska – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť v delegácii ministra obrany SR na slávnostnom spomienkovom akte venovanom 105. výročiu prísahy čs. legionárov v Darney.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Spolkovej republiky Rakúsko – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojnovom archíve Rakúskeho štátneho archívu a v Archíve mesta vo Viedni.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola aktívna účasť na 32. ročníku medzinárodného seminára Česko-slovenskej komisie historikov v Liberci.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 2 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve a v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve, Vojenskom historickom archíve a v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve - Vojenskom historickom archíve v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 4 osoby

- Cieľom ZSC/ZPC bola aktívna účasť na odbornej konferencii v Čáslavi.*
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 2 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Poľskej republiky – 3 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na pietnych stretnutiach organizovaných pri príležitosti Dňa hrdinov Karpatsko-duklianskej operácie a 79. výročia Karpatsko-duklianskej operácie v Novošielce, Zarsyne.a Dukla.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola aktívna účasť na 57. zasadnutí Česko-Slovenskej komisie historikov v Ostrave.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom archíve a Agentúre personalistiky MO ČR v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií v Archíve bezpečnostných zložiek a vo Vojenskom ústrednom archíve – Vojenskom historickom archíve v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 2 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych vo Vojenskom historickom archíve, Národnom archíve ČR a Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych v Národnom archíve ČR a Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych vo Vojenskom historickom archíve a Agentúre personalistiky MO ČR v Prahe.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Spolkovej republiky Rakúsko – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych vo Vojenskom archíve vo Viedni.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Spolkovej republiky Rakúsko – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych v MA – KA vo Viedni.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Spolkovej republiky Rakúsko – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych vo Vojenskom archíve vo Viedni.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Spolkovej republiky Rakúsko – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych v MA – KA vo Viedni.
  - zahraničná služobná/pracovná cesta do Spolkovej republiky Rakúsko – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych vo Vojenskom archíve vo Viedni.

VHÚ v hodnotenom období uhradil platbu členského príspevku za rok 2023 medzinárodnej inštitúcii C.I.H.M. (Medzinárodná komisia pre vojenskú históriu) vo výške 600,00 €, v ktorej zastupuje SR, Zväzu múzeí vo výške 200,00 € a Slovenskému komitétu inštitucionálne členstvo na rok 2024 vo výške 543,00 €.

9. ARCHÍVNA ČINNOSŤ

Základnou činnosťou, ktorú v roku 2023 zabezpečovali odborní pracovníci VHA, bola oblasť vojenského archívnictva. Okrem súboru činností spojených s ochranou archívnych dokumentov a ich využívaním vykonávali odborný dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov v rámci rezortu MO SR. Odborní pracovníci VHA v tejto súvislosti vyriešili 691 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov, resp. rozhodnutí o ich vyradení. Na základe vyradovacieho konania prevzali dokumenty od 22-och registratúr rezortu v rozsahu 40 archívnych škatúl. Na základe žiadostí vybavili pracovníci archívu spolu 1261 podaní od domácich a zahraničných žiadateľov. Zároveň poskytli služby 86 bádateľom počas 244 návštev, pričom im predložili 1 118 archívnych škatúl a 2 950 inventárnych jednotiek. E-bádateľňa VHA zaznamenala v sledovanom období 4 531 návštev bádateľov zo 48 krajín celého sveta, ktorí si preštudovali 37 785 archívnych dokumentov.

Odborní pracovníci VHA plnili aj úlohy spojené s udržateľnosťou projektu Digitalizácia kultúrneho dedičstva, spolufinancovaného prostredníctvom Operačného programu Informatizácia spoločnosti. Dovedna bolo k 31. decembru 2023 zdigitalizovaných a verejnosti prístupných 37 769 digitálnych objektov dokumentov (viac ako 350 000 strán archívnych dokumentov) z určených archívnych fondov a zbierok.

9.1 Vedecko-výskumná činnosť – archívne spracovávanie vybraných archívnych fondov a zbierok

A. HLAVNÉ VEDECKÉ PROJETY RIEŠENÉ V ROKU 2023

1. „Databáza padlých vojakov z 1. svetovej vojny (1914 – 1918)

Kód vedeckého projektu : II/1/21-23

Termín plnenia: január 2021 – december 2024

Vedúci: Mgr. Peter KRALČÁK, PhD.

Riešitelia: PhDr. Milena BALCOVÁ, PhDr. Andrea DESILLE,
PhDr. Katarína MINÁRIKOVÁ, Ing. Milan ONDRUŠ,
Mgr. Viktor GABÁNI, Mgr. Darina JURČOVÁ-GLINOVÁ,
Jana FARKAŠOVÁ

Plánovaný výstup: elektronická databáza (vydanie VHÚ 2024).

Hodnotenie za rok 2023:

Vedecký projekt „*Databáza padlých vojakov z obdobia 1. svetovej vojny (1914 – 1918)*“ predpokladá prepisovanie 267 vojenských matrik uložených vo VHA Bratislava podľa vopred danej štruktúry. Vyžaduje od riešiteľov okrem poznania základných historických reálií aj jazykové znalosti, pretože matriky sú písané v rôznych jazykoch (slovenský, český, maďarský, nemecký). Výstupom bude databáza padlých vo formáte tabuľky s ambíciou vytvorenia online databázy s možnosťou fulltextového vyhľadávania podľa zadaných parametrov. Online databáza bude k dispozícii verejnosti na stránke www.vhu.sk. Na jeseň 2020 sa začalo s pilotným prepisovaním matrik, aby bolo možné presne stanoviť metodiku a celkovú štruktúru a obsah projektu. V roku 2023 bolo spracovaných 23 matrik.

Celkovo je k 31. decembru 2023 spracovaných 81 matrik s 37 242 menami.

2. „Československá vojenská rozviedka (1960 – 1990)“

Kód vedeckého projektu: II/1/21 – 24

Termín plnenia: január 2021 – december 2024

Vedúci: Dr. Miloslav PÚČIK, CSc.

Spoluriešitelia: PhDr. Milena BALCOVÁ

Plánovaný výstup: AAB – vedecká monografia (vydanie VHÚ, 2025)

Hodnotenie za rok 2023:

Vedecký projekt je plnený podľa plánu.

3. „Slovenská armáda a holokaust 1939 – 1945“

Kód vedeckého projektu: III/4/22-23

Termín plnenia: január 2022 – december 2023

Vedúci: PhDr. Igor BAKA, PhD.

Spoluriešitelia: interný Mgr. Matej MEDVECKÝ, PhD., Mgr. Peter KRALČÁK, PhD. a ďalší externí riešitelia (prof. Eduard NIŽŇANSKÝ, CSc. /Univerzita Komenského/, Mgr. Tamara JANECOVÁ, PhD. /Trnavská univerzita v Trnave/.

Výstup z vedeckého projektu: AAB - kolektívna vedecká monografia (vydanie VHÚ, v r. 2023).

Hodnotenie za rok 2023:

Vedecký projekt je splnený. V máji 2023 odovzdali svoje kapitoly Mgr. Peter Kralčák, PhD. (rozsah 43 rkp strán) a PhDr. Milena Balcová (23 rkp. strán) vedúcemu autorského kolektívu. Kniha bola v novembri 2023 vydaná.

4. „Pramene k vojenským dejinám Slovenska – V./3/1; Armádna skupina a Zaisťovacia divízia na východnom fronte (1941 – 1943)“

Kód vedeckého projektu: 7/22-25

Termín plnenia: január 2023 – november 2025

Vedúci: PhDr. Igor BAKA, PhD.

Spoluriešitelia: doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc., PhDr. Katarína MINÁRIKOVÁ

Výstup z vedeckého projektu: V1 – edované dokumenty (vydanie VHÚ, v r. 2026).

Hodnotenie za rok 2023:

Vedecký projekt je plnený podľa plánu.

B. HLAVNÉ VÝSKUMNÉ ÚLOHY RIEŠENÉ V ROKU 2023 (archívnicтво)

1. „Ministerstvo obrany Slovenskej republiky - spisy obyčajné 1941-1944“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2019 – december 2029

Riešitelia: Mgr. P.KRALČÁK, PhD. (rok 1941), Mgr. Viktor GABÁNI (roky 1942,1943), PhDr. Katarína MINÁRIKOVÁ (rok 1944)

Plánovaný výstup: Inventár I. časť roky 1941-1942 (vydaný VHÚ v r. 2021), Inventár II. časť roky 1943-1944 (vydanie VHÚ, v r. 2029)

Hodnotenie za rok 2023:

Výskumná úloha je plnená podľa plánu.

2. „Vysoká vojenská technická škola Liptovský Mikuláš“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2020 – december 2024

Riešitelia: Ing. M. ONDRUŠ

Plánovaný výstup: inventár (vydanie VHÚ 2024).

Hodnotenie za rok 2023:

Ing. M. Ondruš spracoval 53 škatúl archívneho fondu a napísal 36 rukopisných strán.

3. „Stavebné riaditeľstvo VII. zboru v Bratislave 1937-1938“

Výskumná úloha

Termín plnenia: marec 2020– december 2024

Riešitelia: PhDr. K. MINÁRIKOVÁ
Plánovaný výstup: inventár (vydanie VHÚ 2024).
Hodnotenie za rok 2023:
Výskumná úloha je plnená podľa plánu.

4. „Československá a slovenská vojenská symbolika v rokoch 1914 – 1992 na webovom portáli VHÚ“

Vedecká úloha

Termín plnenia: január 2022 – december 2023

Riešiteľ: Dr. Imrich PURDEK, PhD.

Spoluriešitelia: Mgr. Viktor GABÁNI

Plánovaný výstup: postupné systematické zverejňovanie na webovom portáli VHÚ – www.vhu.sk, časť Vojenská symbolika.

Hodnotenie za rok 2023:

Vedecká úloha je plnená podľa plánu.

Archívne služby žiadateľom z rezortu obrany SR a z radov civilnej verejnosti

Správne úkony pre fyzické a právnické osoby:

- zamestnanci VHA spracovali písomné odpovede na 529 žiadostí,
- vyrad'ovacie konanie: 691 vybavených žiadostí,
- žiadosti na e-bádateľni – 41 vybavených žiadostí.

Spolu bolo počas roka 2023 vybavených 1 261 písomných žiadostí.

Prevažná časť pracovnej agendy VHA okrem vyrad'ovacieho konania sa v hodnotenom období týkala výpisov z kmeňových listov vojakov a poddôstojníkov prípadne vyrad'ovacieho konania.

9.2 Poskytovanie archívnych služieb verejnosti

Konzultácie a obsluha v bádateľni

- počet návštev v bádateľni	244
- počet bádateľov (pokles fyzických osôb)	86
- počet predložených archívnych škatúl	1 118
- počet vyhľadaných a predložených archívnych jednotiek	2 950

Špeciálne zbierky

- počet návštev v špeciálnych zbierkach	12
- počet bádateľov (fyzických osôb)	12

e-Bádateľňa VHA

- počet návštev (relácií)	4 531
- počet bádateľov (používateľov)	3 051
- počet preštudovaných archívnych dokumentov	37 785

Bádateľom boli poskytnuté súbory vojensko-historických fotografií, vojenské periodiká, vojensko-odborné a vojensko-historické práce, mapy, spomienky vojenských osôb a ďalšie materiály. Z roka na rok sledujeme nárast záujmu bádateľskej verejnosti o archívne fondy a zbierky VHA. Stránku navštívili bádatelia zo 48 krajín celého sveta. Okrem bádateľov zo Slovenska, Českej republiky, Maďarska, Spolkovej republiky Nemecka, Francúzska, USA, Veľkej Británie, Srbska evidujeme bádateľov z Japonska

Austrálie, Guatemaly, Paraguaja, Filipín a ďalších štátov.

Pracovníci VHA vykonali výber, vyhotovovanie a popis fotografií pre potreby vedeckých pracovníkov OVHV, štátne orgány, zložky rezortu obrany a pre spoločenské organizácie. Zároveň spracovali 6 075 scanov fotografií (z toho platená služba 39 ks). Za účelom vybavovania správnej agendy vyhľadali 1496 osobných spisov vojakov a poddôstojníkov a 33 kusov vojenských predpisov, ktoré po využití založili do príslušných fondov a zbierok VHA.

VHA v roku 2023 poskytol občanom a inštitúciám platené služby v celkovej sume 353,50 €.

9.3 Trvale zabezpečovať ochranu archívnych dokumentov a zbierok

Ochrana archívnych fondov a zbierok sa zabezpečovala v rámci existujúcich finančných, materiálnych a personálnych možností VHA. Vedúca referentka badateľne 2x týždenne sledovala a zapisovala hodnoty teploty a relatívnej vlhkosti vzduchu. Na základe výsledkov meraní klimatických podmienok v depozitoch boli prijímané bezprostredné opatrenia. Teplota a vlhkosť vzduchu v skladových priestoroch sa udržiavali pravidelným vetraním.

9.4 Lektorská činnosť

Počas roka 2023 bolo spracovaných 691 odborných posudkov k návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov a rozhodnutí o vyradení registratúrnych záznamov. Zároveň bolo telefonicky vykonaných stovky metodických usmernení súvisiacich so spracovaním návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov.

Pracovníci VHA vykonávali aj lektorskú činnosť a taktiež odbornú pomoc priamo na pracoviskách administratívnej bezpečnosti v oblasti vyradovania registratúrnych záznamov a v rámci toho odprezentovali zásady vyradovacieho konania a archívnej služby na odbornom kurze správy registratúry a archívniectva, ktoré organizovalo oddelenie správy registratúry MO SR.

9.5 Digitalizácia archívnych dokumentov – udržateľnosť projektu „Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ“ v rámci Operačného programu Európskej únie Informatizácia spoločnosti

Pracovníčky digitalizačného pracoviska digitalizovali archívne dokumenty a zbierky. V rámci svojej činnosti digitalizujú priebežne aj kmeňové doklady vojakov a poddôstojníkov rôznych ročníkov narodenia, ktoré boli použité v bežnej agende a tým vytvárajú ďalšiu zbierku zdigitalizovaných archívnych dokumentov:

- počet naskenovaných vojenských úmrtných matrík: 13 575 skenov
- počet naskenovaných fotografií: 6 075 kusov
- počet zverejnených fotografií na webe aj s popisom: 2 341 kusov
- počet naskenovaných strán z fondu HVV: 2 167 kusov
- počet zverejnených dávok z fondu HVV na webe: 1 234 dávok.

Okrem toho skenovali vybrané archívne dokumenty a fotografie pre potreby vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti pracovníkov VHÚ (VHA 5 840 ks, OVHV 5 091 ks, VHM 144 ks, OLZ 2 ks). Dovedna bolo k 31. decembru 2023 zdigitalizovaných a verejnosti sprístupnených 35 191 digitálnych objektov dokumentov (viac ako 300 000 strán archívnych dokumentov) z určených archívnych fondov a zbierok.

Tabuľka: Výkon vybraných odborných činností VHA od 01. 01. 2023 – 31. 12. 2023

Výkon vybraných odborných činností VHA	Počet
Spracované archívne fondy a zbierky (počet škatúl)	53
Vypracované inventáre a katalógy (počet titulov/počet strán)	-
Počet návštev v bádateľni / špeciálne zbierky	244/12
Počet vybavených žiadostí	1 261
Počet poskytnutých arch. škatúl / arch. jednotiek	1118/2950

10. MÚZEJNÁ ČINNOSŤ

Zamestnanci VHM, ktoré v rámci svojej pôsobnosti plní funkciu ústredného vojenského múzea, naďalej pokračovali v zhromažďovaní, odbornom spracúvaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenskej dejiny Slovenska. V rámci odbornej ochrany ošetrili 1 045 ks múzejných predmetov. Okrem toho prekonzervovali 54 ks zbierkových predmetov a čiastočne zreštaurovali 14 ks zbierkových predmetov, a to aj vďaka čiastočnej, ale výdatnej pomoci príslušníkov OS SR. Základné ošetrenie bolo vykonané na zbierkových predmetoch zaradených do zbierky automobilová technika, tanková, delostrelecká a letecká technika. Zo zbierky Letecká technika boli na základe zmluvy o dielo č. VHÚ-44-91/2022 odovzdané v roku 2023 na čiastočnú renováciu a odborné ošetrenie do Leteckých opravovní Trenčín, a. s. 3 veľkorozmerné zbierkové predmety.

Rok 2023 bol v oblasti technickej pomoci VHM Mo PN primárne zameraný na podporu výstavby Haly č. 4 a prípravu zbierkových predmetov predurčených do uvedenej haly. Profesionálni vojaci 11. brigády vzdušných síl sa podieľali počas dvoch dní na príprave expozície na Noc múzeí a galérií. Príslušníci VÚ 8009 Martin vykonali presun časti vonkajšej expozície venovanej PVO do novo pripravených priestorov a triedenie a presun zbierkových predmetov v depozitároch a príslušníci 81. krídla Sliač vykonali údržbu zbierkových predmetov v stálej expozícii VHM Piešťany. Obnovu náterov zbierkových predmetov ako prví v minulom roku zabezpečili profesionálni vojaci zo 14. práporu logistiky Topoľčany, a to konkrétne na dvoch zbierkových predmetoch – Obrnený transportér OT-64A (UN); sklolaminátový čln RUS-B (UN); SHKH Ondava; T-55C-1 „Silný jedinec“; T-72M1 a VT-34. Vo všetkých prípadoch sa jedná o zbierkové predmety určené do novej expozície v budovanej Hale č. 4. Príslušníci VÚ 4977 Sliač sa zaslúžili o ošetrenie podvozkových častí leteckej techniky vo vonkajšej expozícii na letisku v Piešťanoch. Začiatkom decembra 2023 príslušníci 53. práporu poľných služieb z Hlohovca zabezpečili vyzdvihnutie objektu PU-68 v areáli kasární SNP Mo PN. Niekoľko dní pred vyzdvihnutím ho prišli odkryť príslušníci z 901. ženijného práporu 91. ženijného pluku zo Serede. Tí participovali aj pri príprave odkrytia vzácneho predmetu formou klčovania náletových drevín v priestore zakopaného úkrytu.

Odborní zamestnanci Mo SK a príslušníci 21. mechanizovaného práporu Trebišov, 14. tankového práporu Trebišov, 65. prieskumného práporu Prešov, 20. práporu logistiky Prešov, 22. mechanizovaného práporu Michalovce, 21. samohybného delostreleckého oddielu Michalovce a 67. roty podpory velenia Prešov uskutočnili od apríla do konca októbra 2023 viac ako dvadsať spoločných pracovných brigád. Profesionálni vojaci opäť preukázali šikovnosť a odbornú zručnosť najmä pri vyhotovovaní nových ochranných konzervačných náterov na štyroch 152-mm kanónových húfniciach vzor 1937, ďalej na 57-mm protitankovom kanóne vzor 1943 (ZIS-2), 45-mm protitankovom kanóne vzor 1942 a 120-mm nemeckom mínomete vzor 1942 nachádzajúcich sa pred vstupom

do areálu Pamätníka sovietskej armády, v Parku bojovej techniky a v priestoroch Centrálnej expozície VHÚ – Mo Svidník VHM. Zvýšená pozornosť bola tiež venovaná starostlivosti o malorozmerné zbierkové predmety. Pod odborným vedením našich múzejníkov tak vojaci pomáhali pri základnom ošetrovaní či konzervácii značného množstva rôznorodých exponátov prezentovaných v Centrálnej expozícii VHÚ vo Svidníku, resp. uložených v jeho depozitných priestoroch. Ako mimoriadne prospešná sa ukázala aj pomoc profesionálnych vojakov – príslušníkov 20. práporu logistiky Prešov pri čiastočnej renovácii stredného delostreleckého ťahača AT-S 712. Táto legendárna a neodmysliteľná súčasť areálu svidníckeho Parku bojovej techniky bola v polovici minulého kalendárneho roka zložená z podstavca, prevezená do Prešova a šikovnými mechanikmi podrobená nevyhnutným opravám, ktoré boli v závere roka zakončené vyhotovením nového ochranného konzervačného náteru.

Múzejníci spoločne s vojakmi vykonali aj množstvo záhradníckych, údržbárskych a pomocných prác spojených s pravidelnou starostlivosťou a revitalizáciou rozsiahleho areálu Pamätníka a vojnového cintorína sovietskej armády vo Svidníku, ako aj areálu svidníckeho múzea. Obdobnú činnosť realizovali potom aj v priestore Duklianskeho priesmyku – predovšetkým v areáli Národnej kultúrnej pamiatky – Pamätníka a vojnového cintorína 1. československého armádneho zboru na Dukle, pomníka Míľnik „Volanie“, pomníka ženistov a pomníka na mieste tragickej smrti gen. Jaroslava Vedrala-Sázavského, kde sa im podarilo opraviť poškodené zábradlie. Ďalšie práce súvisiace so starostlivosťou o národné kultúrne pamiatky boli napokon realizované aj na Pamätníku tokajickej tragédie a Pamätnom mieste tokajickej tragédie v Tokajíku (okres Stropkov).

Oblasť ochrany zbierkových predmetov VHM sa darí systémovo riešiť aj vďaka postupnému napĺňaniu *Koncepcie rozvoja rozpočtovej organizácie VHÚ na roky 2020 – 2030* (ďalej len „konceptia“), ktorá bola schválená na 8. a 9. rokovaní kolégia ministra obrany SR. Realizáciou opatrení tvoriacich obsah koncepcie sa výrazným spôsobom skvalitňujú podmienky pre odbornú správu zbierkových predmetov (výstavba prístreškov a modernej výstavnej haly veľkorozmerných zbierkových predmetov vo VHM Piešťany; zvýšenie limitov personálu, s dôrazom na postupne navýšenie počtu odborného personálu VHM v rokoch 2022 – 2030 – nárast o 11 zamestnancov). V roku 2023 boli tabuľky počtov zamestnancov VHM navýšené o štyri miesta (z toho o dvoch odborných zamestnancov – konzervátorov).

Počas kalendárneho roku 2023 Mo PN participovalo na spoločenských aktivitách v spolupráci s civilnými organizáciami a inštitúciami, rovnako aj s vojenskými útvarmi OS SR. Konanie kultúrno-spoločenských akcií a chod inštitúcií bol v roku 2023 bez akýchkoľvek obmedzení (šírenie ochorenia COVID-19). Stavebný dozor dňa 18.05.2023 v dôsledku zvýšenej aktivity na stavbe (novej výstavnej haly H-4) neodporúčal pohyb návštevníkov v priestoroch vonkajšej expozície Mo PN, v blízkosti staveniska (bývalého depozitáru ŽD a vstupnej brány). Letná turistická sezóna bola v dôsledku toho obmedzená. Vyvrcholením aktivít na pôde Mo PN bolo podujatie Deň ozbrojených zložiek a systémov s deťmi, ktoré pritiahlo stovky návštevníkov. Súčasťou podujatia bol aj pietny akt kladenia vencov pri pamätníku venovanom letcom pôsobiacim v čs. zahraničnom a domacom odboji v rokoch 1939 – 1945 a generálmajorovi in memoriam Ottovi Smikovi.

Dňa 9. februára 2023 sa na letisku v Piešťanoch konalo poklepanie na základný kameň plánovanej expozičnej haly H-4. Medzi osobnosťami, ktoré „požehnali“ stavbu novej haly, bol minister obrany SR Jaroslav Naď spolu s predstaviteľmi Vojenského historického ústavu (VHÚ) a miestnej samosprávy. Vláda SR súhlasila v júni 2022 s realizáciou výstavby novej výstavnej haly. Jej dokončenie je naplánované na rok 2024. Podľa spracovanej a schválenej projektovej dokumentácie sú predpokladané náklady na realizáciu stavby v celkovej výške 4,07 mil. € vrátane DPH.

VHÚ – VHM sa dňa 13. mája 2023 zapojil už do 19. ročníka celoeurópskeho podujatia s názvom Noc múzeí a galérií. Podujatie býva každoročne organizované

pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí pod patronátom Rady Európy. Cieľom podujatia je v čo najväčšej možnej miere prezentovať kultúrne dedičstvo, význam jeho ochrany a šírenie informácií o kultúrnej rozmanitosti jednotlivých krajín i regiónov Európy. Kultúrne podujatie sa uskutočnilo pod záštitou dočasne povereného ministra obrany SR. VHM Piešťany sprístupnilo návštevníkom obe svoje stále expozície Výzbroj československej armády v rokoch 1945 – 1992 a Slováci v rovnošatách 1848 – 2020 v čase od 13.00 h do 21.00 h. Pre verejnosť bol pripravený zaujímavý program v podobe prezentácie Klubu vojenskej histórie ČSLA Piešťany, ktorý si v spolupráci so zamestnancami múzea pripravili niekoľko atraktívnych stanovišť. Takmer tisícka návštevníkov si tak v priebehu poobedia mohla okrem samotných expozícií prezrieť aj výstavu spojovacej techniky a technických prostriedkov prieskumu a chladných a palných zbraní. Súčasťou programu bola aj propagácia OS SR príslušníkmi Personálneho úradu OS SR – Regrutačnej skupiny Trenčín. Vojenský múzejníci počas celého podujatia premietali dokumentárne filmy s vojenskou tematikou. Po zotmení boli pomocou LED svietidiel osvetlené niektoré vojenské lietadlá a vrtuľníky prezentované vo vonkajšej časti stálej expozície Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992. V neposlednom rade mali návštevníci možnosť navštíviť multimediálnu prezentačnú miestnosť či využiť moderné IKT prostriedky, ako napríklad interaktívne dotykové infokiosky či infopanely.

Mo SK spolupracovalo v rámci podujatia „Noc múzeí a galérií 2023“ s mestom Svidník, Centrom voľného času Svidník, s klubmi vojenskej histórie Dukla z Prešova, Svoboda z Ruskova a Karpaty zo Sniny. Vo Svidníku sa podujatie konalo od 15,00 h do 21,00 h. Záujemcovia o vojenskú minulosť Slovenska mali v rámci Centrálnej expozície s názvom Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945 možnosť získať veľa cenných informácií týkajúcich sa daného obdobia a tiež sa dozvedieť zaujímavé fakty o jednotlivých vystavovaných zbierkových predmetoch.

Minister obrany Martin Sklenár a riaditeľ Vojenského historického ústavu plk. Miloslav Čaplovič dňa 26.06.2022 slávnostne otvorili Vyhliadkovú vežu na Dukle, ktorá má za sebou úspešnú druhú fázu rozsiahlej rekonštrukcie. Druhá etapa prác na Vyhliadkovej veži na Dukle sa začala v júli 2022 a bola zameraná na komplexnú obnovu a modernizáciu oboch vyhliadkových kupol a terasy veže. Došlo k odstráneniu nevyhovujúceho technického stavu a zlepšeniu tepelno-izolačných vlastností kupol a tiež zabezpečeniu podmienok pre inštaláciu modernizovanej expozície. Zároveň bola zhotovená nová fasáda s omietkou z pohľadového betónu a rekonštrukcie sa dočkalo okrem iného aj schodisko. K novej stálej expozícii vo Vyhliadkovej veži na Dukle informujúcej o priesmyku a bojových operáciách, ktoré sa na jeho území odohrali počas oboch svetových vojen, pribudla počas letných mesiacov aj druhá časť novej stálej expozície Duklianske bojisko v premenách času. Jej súčasťou bolo tiež moderné multimediálne vybavenie v spodnej kupole Vyhliadkovej veže, ktorá bola doposiaľ verejnosti neprístupná.

V spolupráci Slovenského národného múzea – Historického múzea, Vojenského historického ústavu a Múzea Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici vznikol výstavný projekt Hrdinovia odboja, ktorý bol sprístupnený od 1. septembra 2023 na Bratislavskom hrade a konal sa pri príležitosti dvoch výročí – Slovenského národného povstania a Dňa Ústavy Slovenskej republiky. Výstava obsahuje viac ako 100 predmetov približujúcich nielen úspechy, ale aj tragédie vybraných slovenských účastníkov československého zahraničného a domáceho odboja v rokoch 2. svetovej vojny. Vzdáva česť tisícom Slovákov, príslušníkom národov a národností žijúcich na území Slovenska, ktorí sa počas 2. svetovej vojny zapojili do bojov proti nacistickému Nemecku a jeho satelitom, a to nielen v československých vojenských jednotkách v zahraničí, v povstaleckej 1. čs. armáde na Slovensku a v domácom partizánskom hnutí, ale aj v armádach iných štátov protifašistickej koalície či v hnutiach odporu na území okupovaných krajín.

Aj napriek obmedzeniam z dôvodu výstavby novej výstavnej haly sa 9. septembra 2023 otvorili už druhý raz v roku brány Vojenského historického múzea v Piešťanoch pre širokú verejnosť. Záštitu nad 15. ročníkom Dňa ozbrojených zložiek a záchranných systémov s deťmi prevzal minister obrany SR. Na prípravách podujatia participovali Vojenský historický ústav a Mesto Piešťany. Pre návštevníkov bol od rána pripravený bohatý program, rôzne zábavné súťaže a atrakcie. Súčasťou podujatia bol aj pietny akt kladenia vencov pri pamätníku venovanom letcom pôsobiacim v čs. zahraničnom a domácom odboji v rokoch 1939 – 1945 a generálmajorovi in memoriam Ottovi Smikovi. S ministrom obrany Martinom Sklenárom vzdali hold pietnou spomienkou aj štátny tajomník MO SR Marian Majer, generálny tajomník Služobného úradu MO SR Peter Kozák, zástupca náčelníka Generálneho štábu genpor. Ľubomír Svoboda, veľvyslanec Veľkej Británie a Severného Írska v SR Nigel Baker, zástupkyňa veľvyslancu ČR v SR Alena Jermářová, riaditeľ Vojenského historického ústavu Bratislava plk. Miloslav Čaplovič a ďalší predstavitelia rezortu obrany a OS SR. Všetci menovaní sa tiež osobne oboznámili s postupom prác na výstavbe novej výstavnej haly Vojenského historického múzea.

V rámci udržateľnosti projektu Centrum výskumu zbierkových predmetov (ďalej len „CVZP“) VHÚ bolo doplnených na prezentovanie 30 zbierkových predmetov do e-bádateľne VHM a informačných kioskov umiestnených v expozíciách VHM v Piešťanoch a vo Svidníku.

10.1 Komisia na tvorbu zbierok:

Komisiu na tvorbu zbierok VHM („KTZ“) v roku 2023 tvorilo 16 členov. V priebehu roka 2023 zasadala desaťkrát. Spolu bolo predložených 201 návrhových a 9 dokumentačných listov (Mo Piešťany VHM predložilo 197 návrhových listov a 9 dokumentačných listov; Mo Svidník VHM predložilo 4 návrhové listy).

Mo Piešťany VHM predložilo 40 návrhových listov na zaradenie 2 157 ks predmetov do pomocného fondu. Okrem toho bolo za Mo Piešťany VHM predložených 101 návrhových listov na zaradenie 60 949 ks predmetov do materiálu na ďalšie využitie.

VHM Mo Piešťany 197 ks v hodnote 354 685,00 €

• do zbierky číslo I – Chladné zbrane	11 ks	v hodnote	812,- €
• do zbierky číslo II – Pištoly a revolvery	8 ks	v hodnote	579,- €
• do zbierky číslo III – Pušky a karabíny	12 ks	v hodnote	756,- €
• do zbierky číslo IV – Automatické zbrane	15 ks	v hodnote	3 225,- €
• do zbierky číslo VII – Letecká technika	1 ks	v hodnote	330 000,- €
• do zbierky číslo X – Spojovací materiál	1 ks	v hodnote	100,- €
• do zbierky číslo XI – Chemický materiál	2 ks	v hodnote	421,- €
• do zbierky číslo XII – Ženijný materiál	4 ks	v hodnote	2 100,- €
• do zbierky číslo XIII – Automobilová technika	2 ks	v hodnote	7 000,- €
• do zbierky číslo XIV – Výstrojný materiál	90 ks	v hodnote	7 943,- €
• do zbierky číslo XV – Rady, vyzn., medaily	29 ks	v hodnote	1 091,- €
• do zbierky číslo XVIII – Proviantný materiál	4 ks	v hodnote	298,- €
• do zbierky číslo XIX – Rôzny múzejný materiál	5 ks	v hodnote	85,- €
• do zbierky číslo XX – Optický materiál	3 ks	v hodnote	140,- €
• do zbierky číslo XXII – Písomnosti	10 ks	v hodnote	135,- €

VHM Mo Svidník 4 ks v hodnote 1 280,00 €

- do zbierky číslo XVIII – Proviantný materiál 2 ks v hodnote 35,- €
- do zbierky rôznych múzejných materiálov 2 ks v hodnote 1 245,- €

Použité prírastkové čísla za rok 2023: v Mo Piešťany 2023/00001 P – 2023/00197 P a v Mo Svidník 2023/00001 S – 2023/00004 S.

Počet zapísaných ZP vo Mo Piešťany v roku 2023 197 ks v celkovej hodnote 354 685,- €
z toho: prevodom 8 ks v hodnote 340 770,- €
darom 48 ks v hodnote 3 300,- €
výskumom 9 ks v hodnote 170,- €
nákupom 132 ks v hodnote 10 445,- €

Počet zapísaných ZP v Mo Svidník v roku 2023 4 ks v celkovej hodnote 1 280,- €
z toho: darom 4 ks v hodnote 1 280,- €

Počet zaevidovaných predmetov v registračnej knihe Mo Piešťany VHM 251 ks
z toho: darom 128 ks
prevodom 95 ks
výskumom 27 ks
nákupom 1 ks
z toho: počet zbierkových predmetov 77 ks
počet predmetov vo fonde materiálov na ďalšie využitie (MDV) 0 ks
počet predmetov v pomocnom fonde (PF) 65 ks
počet nespracovaných predmetov 109 ks

Počet zaevidovaných predmetov v registračnej knihe Mo Svidník VHM 31 ks
z toho: darom 6 ks
prevodom 25 ks
z toho: počet zbierkových predmetov 4 ks
počet predmetov v pomocnom fonde (PF) 1 ks
počet predmetov vo fonde materiálov na ďalšie využitie (MDV) 0 ks
počet v registračnej knihe bez určenia 26 ks

10.2 Správa o výpožičných, nájomných a darovacích zmluvách

VHM mal k 31. decembru 2023 uzavretých 59 platných výpožičných zmlúv. Z toho 24 s vojenskými útvarmi („VÚ“), 13 s rôznymi organizáciami a 22 s obcami, resp. mestami. V roku 2023 bolo uzatvorených 5 výpožičných zmlúv, 1 s VÚ OS SR, 8 s obcami a 8 s organizáciami (jeden dodatok s NM Praha a 2 dodatky so SNM Bratislava). V rámci kontrolnej činnosti bola vykonaná kontrola u 15 vypožičiavateľov, pričom bolo konštatované, že vypožičiavateľ užíva zbierkové predmety v súlade s dohodnutým účelom a vykonáva také ochranné, prípadne ďalšie opatrenia tak, aby nedošlo k zámene, odcudzeniu, strate, poškodeniu alebo zničeniu zbierkových predmetov.

Tab.: Výkon odbornej správy zbierkových predmetov od 01. 01. 2023 – 31. 12. 2023

Výkon odbornej správy zbierkových predmetov	Počet
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	20 698
Celkový počet prírastkových čísiel	19 828
– Mo VHM Piešťany	
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	10 031
Celkový počet prírastkových čísiel	10 031
– Mo VHM Svidník	
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	10 667
Celkový počet prírastkových čísiel	9 797
Nadobudnuté zbierkové predmety v roku 2023 dovedna VHM	201
Mo VHM Piešťany	197
Mo VHM Svidník	4
Chronologická evidencia – 1. stupeň v roku 2023	201
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe ESEZ – 1.stupeň	19 446
Mo VHM Piešťany	10 031
Mo VHM Svidník	9 415
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe ESEZ – 2.stupeň	10 998
Mo VHM Piešťany	9 918
Mo VHM Svidník	1 080
Vyradenie múzejných predmetov v roku 2023	132
Ošetrovanie zbierkových predmetov spolu:	1 113
Základné ošetrovanie	
Mo VHM Piešťany	430
Mo VHM Svidník	615
Konzervácia	
Mo VHM Piešťany	26
Mo VHM Svidník	28
Čiastočné reštaurovanie	
Mo VHM Piešťany	4
Mo VHM Svidník	10
Kompletné reštaurovanie	
Mo VHM Piešťany	0
Mo VHM Svidník	0

Návštevnosť expozícií / výstav VHM za obdobie od 1. 1. 2023 – 30. 12. 2023

Pracoviská VHM	Počet návštevníkov
Expozícia VHM v Piešťanoch	8 399
Expozícia VHM vo Svidníku	13 316
Vyhliadková veža Dukla, od 27.6 – 31.10.2023	21 262
Spolu	42 977

EXPOZÍCIE :

- expozície VHM v Piešťanoch „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992“ a „Slováci v rovnošatách 1848 – 2020“;
- expozícia VHM vo Svidníku „Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945“;
- expozícia „Duklianske bojisko v premenách času 1944 – 2018“ vo vyhliadkovej veži na Dukle.

11. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA VHÚ V ROKU 2023

Prijatím Konceptie rozvoja VHÚ kolégiom ministra obrany SR dňa 12. septembra 2019 sa vytvorili predpoklady pre kvalitatívny posun rozvoja slovenskej vojenskej historickej vedy, vojenského archívnictva, vojenského múzejníctva, odbornej správy majetku štátu, s osobitným dôrazom na ochranu národných kultúrnych pamiatok. Zároveň sa vytvoril predpoklad pre zabezpečenie kvalitnejších pracovných podmienok pre zamestnancov VHÚ, ktorí sa aktívne podieľajú na zvyšovaní historického povedomia nielen zamestnancov MO SR a príslušníkov OS SR, ale aj širokej verejnosti. Jej realizáciou sa skvalitnili podmienky pre odbornú prácu vojenských historikov, vojenských archívárov a múzejných pracovníkov, ktorí sú výsledkami svojej práce nápomocní pri úsilí rezortu MO SR zameranom na zvyšovanie jeho dôveryhodnosti a pozitívnej prezentácie doma aj v zahraničí.

Realizáciou opatrení tvoriacich obsah Konceptie rozvoja VHÚ zameraných na ďalšie skvalitňovanie odbornej ochrany archívnych dokumentov a zbierkových predmetov sa od roku 2020 zlepšili podmienky pre ich odbornú správu. Zároveň sa vytvorili podmienky pre ďalšie skvalitňovanie služieb pri rôznych formách sprístupňovania archívnych dokumentov a zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska v prospech odbornej, ale aj širokej laickej verejnosti všetkých vekových skupín.

12. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV VHÚ

Rezort MO SR – ústredný orgán štátnej správy MO SR: rozvoj vojenskej historickej vedy, rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy, vojenského archívnictva a múzejníctva; odborná ochrana a využívanie národného kultúrneho dedičstva; expertízy, vojensko-historické analýzy, odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, na zapožičanie bojových zástav vojenským útvarom a vojenským zväzkom, na zapožičanie historických názvov a čestných názvov vojenským útvarom a vojenským zväzkom, návrhy rozkazov ministra obrany na priznanie znakov vojenským útvarom, školám, ústavom a zariadeniam rezortu ministerstva obrany, návrhy príhovorov a prejavov k historickým výročiam, vojenská symbolika, publikačná činnosť...

OS SR: publikačná činnosť, prednášky, vojensko-historické služby a iné druhy výstupov na podporu rozvoja vzdelávania a výchovy; odborná metodická a materiálna pomoc vojenským telesám v oblasti práce s vojenskými tradíciami.

Štátne orgány, inštitúcie, organizácie z iných rezortov: najmä Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo zahraničných vecí (zastupiteľské úrady v zahraničí), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR: posudková a expertízna činnosť, odborné poradenstvo (medzinárodné dohody o vojnových hroboch, odškodňovanie, rehabilitácie...), opisy z archívnych dokumentov a výpisy z nich,

odborné stanoviská pre potreby súdov, prokuratúr a vyšetrovateľov (vojnové represálie, vojnové zločiny...), referáty, prednášky.

Odborná a laická verejnosť: sprístupňovanie najnovších poznatkov vojenskej historickej vedy prostredníctvom publikačnej činnosti (syntézy, monografie, zborníky, odborný vojensko-historický časopis, štúdie, články), seminárov, konferencií, prednášok, výstav, poskytovania archívnych a knižničných a informačných služieb.